

เรียน ผู้จัดการ

สถาบันการเงินทุกแห่ง

ที่ ฝนส.(01)ว. 50 /2559 เรื่อง นำส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกักเงินสำรองของสถาบันการเงิน

ตามที่พระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. 2558 จะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 2 กรกฎาคม 2559 นี้ โดยพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้ผู้ให้หลักประกันซึ่งอาจเป็นผู้กู้หรือผู้ค้ำประกัน (ทั้งที่เป็นบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล) สามารถนำทรัพย์สินที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจมาใช้เป็นประกันการชำระหนี้ โดยผู้ให้หลักประกันไม่ต้องส่งมอบทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันแก่ผู้รับหลักประกัน นั้น

เพื่อเป็นการรองรับพระราชบัญญัติดังกล่าว ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) จึงได้ปรับปรุงประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกักเงินสำรองของสถาบันการเงิน เพื่อให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติ โดยสาระสำคัญของประกาศ คือ เพิ่มเติมประเภทหลักประกันที่สถาบันการเงินสามารถนำมาหักลดมูลหนี้ก่อนการกักเงินสำรองได้ โดยให้ครอบคลุมถึงหลักประกันประเภทกิจการและสิทธิเรียกร้องที่ไม่มีตราสาร โดยมีรายละเอียดตามที่ปรากฏในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 5/2559 เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกักเงินสำรองของสถาบันการเงิน ลงวันที่ 10 มิถุนายน 2559 ซึ่งได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 133 ตอนพิเศษ 142 ง วันที่ 24 มิถุนายน 2559 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 กรกฎาคม 2559 เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมบูรณ์ จิตเป็นธม)

ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน
ผู้ว่าการแทน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 5/2559 เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกักเงินสำรองของสถาบันการเงิน ลงวันที่ 10 มิถุนายน 2559

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน

โทรศัพท์ 0 2283 5806, 0 2283 5304, 0 2283 5837

โทรสาร 0 2283 5938

หมายเหตุ [x] ธนาคารจะจัดให้มีการประชุมชี้แจงในวันที่ 29 มิถุนายน 2559 ณ ห้องประชุมภัทรรวมใจ
[] ไม่มีการประชุมชี้แจง

ฝนสว90-คส221 02 -255906 29

คส 221

วันที่ 29 มิ.ย. 2559

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย

ที่ สนส. 5 /2559

เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดขึ้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน

1. เหตุผลในการออกประกาศ

แต่เดิมมาธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดขึ้นและการกันเงินสำรองเพื่อให้สถาบันการเงินมีการกันเงินสำรองอย่างเพียงพอเพื่อรองรับความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นกับสินทรัพย์ที่สถาบันการเงินถือครองอยู่ โดยเฉพาะเงินให้สินเชื่อซึ่งเป็นสินทรัพย์หลักของสถาบันการเงิน โดยในปี 2551 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์ในบางประเด็นเพื่อเสริมสร้างให้สถาบันการเงินมีการกันเงินสำรองที่จะรองรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจให้สะท้อนความเสี่ยงที่แท้จริงยิ่งขึ้น เช่น การให้สถาบันการเงินพิจารณาจัดขึ้นลูกหนี้และผู้ที่เกี่ยวข้องไว้ด้วยกัน หากมีข้อบ่งชี้ว่ากระแสเงินสดรับของลูกหนี้หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้ในแต่ละบัญชีมีความเกี่ยวข้องกันและอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ นั้น รวมถึงการปรับปรุงประเภทของหลักประกันที่สามารถนำมาหักออกจากราคาตามบัญชีของลูกหนี้ก่อนการกันเงินสำรอง

เนื่องจากพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. 2558 ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 2 กรกฎาคม 2559 นี้ ได้กำหนดให้ลูกหนี้สามารถนำทรัพย์สินที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจมาใช้เป็นประกันการชำระหนี้โดยผู้ให้หลักประกันไม่ต้องส่งมอบทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันแก่ผู้รับหลักประกัน ดังนั้น เพื่อเป็นการรองรับการประกาศใช้พระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. 2558 และเพื่อส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อม ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงเห็นควรปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดขึ้นและการกันสำรองของสถาบันการเงิน โดยเพิ่มเติมประเภทหลักประกันให้ครอบคลุมถึงหลักประกันประเภทกิจการที่มีมูลค่าไม่เกิน 50 ล้านบาท และสิทธิเรียกร้องที่ไม่มีตราสารที่สถาบันการเงินสามารถนำมาหักลดมูลหนี้ก่อนการกันเงินสำรองได้

2. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 60 และมาตรา 61 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ธนาคารแห่งประเทศไทยออกข้อกำหนดให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดขึ้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน

ผนสป90 - คส22101- 255906 13

คส221 วันที่ 13 มิ.ย. 2559

3. ยกเลิก/แก้ไข

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 31/2551 ลงวันที่ 3 สิงหาคม 2551 เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน

4. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน
ทุกแห่ง

5. เนื้อหา

5.1 คำจำกัดความ

ในประกาศฉบับนี้

“สินทรัพย์ที่เสียหาย” หมายความว่า สินทรัพย์จัดชั้นสูญ

“สินทรัพย์ที่อาจเสียหาย” หมายความว่า

(ก) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ

(ข) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย

(ค) สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน

(ง) สินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษหรือสินทรัพย์จัดชั้นควรระวังเป็นพิเศษ

(จ) สินทรัพย์จัดชั้นปกติ

“เงินสำรอง” หมายความว่า เงินสำรองที่กันไว้เป็นค่าเผื่อหนี้สูญหรือหนี้สงสัยจะสูญ ค่าเผื่อการลดราคา ค่าเผื่อการด้อยค่า ค่าเผื่อการปรับมูลค่า สำหรับสินทรัพย์ที่อาจเสียหาย รวมถึงสินทรัพย์และภาระผูกพันอื่นที่ไม่เสียหาย ทั้งนี้ สถาบันการเงินจะต้องกันเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นแต่ละประเภทตามอัตราและหลักเกณฑ์ที่ระบุในประกาศฉบับนี้

5.2 หลักเกณฑ์การจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรอง

5.2.1 การกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติ

สถาบันการเงินต้องกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดชั้นสินทรัพย์ การกันเงินสำรอง และการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ที่เสียหายหรืออาจเสียหายออกจากบัญชีไว้อย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรและต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการของสถาบันการเงิน ทั้งนี้ นโยบายและวิธีปฏิบัติดังกล่าวต้องครอบคลุมเรื่องดังต่อไปนี้

(1) หน้าที่ ความรับผิดชอบของกรรมการ เจ้าหน้าที่บริหาร และพนักงานของสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้อง

(2) ปัจจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่ใช้ในการพิจารณาจัดชั้นสินทรัพย์

- (3) สมมติฐานและวิธีการคำนวณการกันเงินสำรอง
- (4) การตัดจำหน่ายหนี้สูญและหนี้สูญได้รับคืนของสถาบันการเงิน
- (5) ระบบการควบคุมภายในและแนวทางการบันทึกบัญชี
- (6) การตรวจสอบความถูกต้องในการจัดชั้นสินทรัพย์ การกันเงินสำรอง และการตัดจำหน่ายหนี้สูญ รวมถึงความน่าเชื่อถือของข้อมูลหลักฐานและเอกสารที่นำมาใช้ประกอบ

5.2.2 การจัดชั้นสินทรัพย์

สถาบันการเงินต้องจัดชั้นสินทรัพย์ตามลักษณะสินทรัพย์ดังต่อไปนี้ เป็นรายบัญชี โดยสถาบันการเงินต้องคำนึงถึงความเกี่ยวเนื่องของกระแสเงินสดรับของแต่ละบัญชี ด้วย ซึ่งหากกระแสเงินสดของลูกหนี้หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้มีความเกี่ยวเนื่องกัน ก็อาจต้อง จัดชั้นไว้ด้วยกัน

ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจสั่งการให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดชั้นสินทรัพย์ได้หากพิจารณาเห็นสมควร

(1) **สินทรัพย์จัดชั้นสูญ** หมายถึง สินทรัพย์ที่เข้าลักษณะตามข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

(1.1) สิทธิเรียกร้องซึ่งได้ปฏิบัติการโดยสมควรเพื่อให้ได้รับชำระหนี้ แต่ไม่มีทางที่จะได้รับชำระหนี้แล้ว โดยให้พิจารณาตามเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

(1.1.1) ลูกหนี้ถึงแก่ความตาย เป็นคนสาบสูญ หรือ มีหลักฐานว่าหายสาบสูญไป และไม่มีทรัพย์สินใด ๆ จะชำระหนี้ได้

(1.1.2) ลูกหนี้เลิกกิจการ และมีหนี้ของเจ้าหนี้รายอื่น มีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินทั้งหมดของลูกหนี้อยู่ในลำดับก่อนเป็นจำนวนมากกว่าทรัพย์สินของลูกหนี้

(1.1.3) สถาบันการเงินได้ฟ้องลูกหนี้หรือได้ยื่นคำขอเฉลี่ยทรัพย์ ในคดีที่ลูกหนี้ถูกเจ้าหนี้รายอื่นฟ้อง และในกรณีนั้น ๆ ได้มีคำสั่งบังคับหรือคำสั่งของศาลแล้ว แต่ลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินใด ๆ จะชำระหนี้ได้

(1.1.4) สถาบันการเงินได้ฟ้องลูกหนี้ในคดีล้มละลายหรือได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีที่ลูกหนี้ถูกเจ้าหนี้รายอื่นฟ้องในคดีล้มละลาย และในกรณีนั้น ๆ ได้มีการประนอมหนี้กับลูกหนี้ โดยศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยกับการประนอมหนี้นั้น หรือลูกหนี้ถูกศาลพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลายและได้มีการแบ่งทรัพย์สินของลูกหนี้ครั้งแรกแล้ว

(1.2) สิทธิเรียกร้องซึ่งตามพฤติการณ์ไม่อาจเรียกให้ชำระหนี้ได้

(1.3) สินทรัพย์อื่นซึ่งชำรุด เสียหาย หรือหมดราคา

(1.4) ส่วนสูญเสียที่เกิดจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

(2) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญเสีย หมายถึง สินทรัพย์ที่เข้าลักษณะ ตามข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

(2.1) ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินหรือดอกเบี้ยเป็นระยะเวลารวมกัน เกินกว่า 12 เดือน นับแต่วันถึงกำหนดชำระ ไม่ว่าจะปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือเงื่อนไขตามสัญญา หรือวันที่สถาบันการเงินทวงถามหรือเรียกให้ชำระคืน แล้วแต่วันใดจะถึงก่อน ยกเว้นลูกหนี้ที่จัดชั้นสูญเสีย แล้ว สำหรับกรณีลูกหนี้เงินเบิกเกินบัญชีให้จัดชั้นตามข้อ 5.2.2 (2.2)

(2.2) ลูกหนี้เงินเบิกเกินบัญชีที่ไม่มีวงเงิน หรือถูกยกเลิกวงเงิน หรือมีวงเงินตามสัญญาแต่ยอดหนี้เกินวงเงิน หรือครบกำหนดสัญญาแล้ว และไม่มีเม็ดเงินนำเข้า บัญชีเพื่อชำระต้นเงินหรือดอกเบี้ยเกินกว่า 12 เดือน นับแต่วันที่ถูกยกเลิกวงเงิน หรือวันที่ยอดหนี้ เกินวงเงิน หรือวันที่ครบกำหนดสัญญา แล้วแต่วันใดจะถึงก่อน

(2.3) อสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาจากการชำระหนี้ หรือซื้อจากการขายทอดตลาด เฉพาะส่วนที่เป็นผลต่างของราคาตามบัญชีที่สูงกว่ามูลค่าที่ได้จากการประเมิน ราคาไว้ไม่เกิน 12 เดือน โดยมูลค่าที่กล่าวให้หักด้วยประมาณการค่าใช้จ่ายในการขายก่อนนำไป เปรียบเทียบกับราคาตามบัญชี แต่หากสถาบันการเงินได้ทำการประเมินราคาไว้เกินกว่า 12 เดือน ให้นำมูลค่าที่ได้จากการประเมินราคามาใช้ได้เพียงร้อยละ 50 ทั้งนี้ ในการประเมินราคา อสังหาริมทรัพย์ที่กล่าวให้ถือปฏิบัติตามแนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการประเมิน ราคาหลักประกันและอสังหาริมทรัพย์รอการขายที่ได้มาจากการรับชำระหนี้ การประกัน การให้สินเชื่อ หรือที่ซื้อจากการขายทอดตลาดของสถาบันการเงิน

(2.4) สินทรัพย์อื่นเฉพาะส่วนที่เป็นผลต่างของราคาตามบัญชี ที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรม หรือมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน ทั้งนี้ สถาบันการเงินต้องกำหนดมูลค่า ยุติธรรมหรือมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชี

(2.5) สินทรัพย์หรือสิทธิเรียกร้องที่คาดว่าจะเรียกคืนไม่ได้ทั้งจำนวน

(2.6) ส่วนสูญเสียที่เกิดจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

(2.7) มีเหตุประการอื่นที่แสดงว่าสินทรัพย์หรือสิทธิเรียกร้องนั้น จะเรียกคืนไม่ได้ทั้งจำนวนตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยสั่ง

(3) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย หมายถึง สินทรัพย์ที่เข้าลักษณะตามข้อใด ข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

(3.1) ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินหรือดอกเบี้ยเป็นระยะเวลารวมกัน เกินกว่า 6 เดือนนับแต่วันถึงกำหนดชำระ ไม่ว่าจะปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือเงื่อนไขตามสัญญา

หรือวันที่สถาบันการเงินทวงถามหรือเรียกให้ชำระคืน แล้วแต่วันใดจะถึงก่อน ยกเว้นลูกหนี้ที่จัดชั้นสูญหรือสงสัยจะสูญแล้ว สำหรับกรณีลูกหนี้เงินเบิกเกินบัญชีให้จัดชั้นตามข้อ 5.2.2 (3.2)

(3.2) ลูกหนี้เงินเบิกเกินบัญชีที่ไม่มีวงเงิน หรือถูกยกเลิกวงเงิน หรือมีวงเงินตามสัญญาแต่ยอดหนี้เกินวงเงิน หรือครบกำหนดสัญญาแล้ว และไม่มีเม็ดเงินนำเข้าบัญชีเพื่อชำระต้นเงินหรือดอกเบี้ยเกินกว่า 6 เดือน นับแต่วันที่ถูกยกเลิกวงเงิน หรือวันที่ยอดหนี้เกินวงเงิน หรือวันที่ครบกำหนดสัญญา แล้วแต่วันใดจะถึงก่อน

(3.3) ลูกหนี้ที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว

(3.4) ลูกหนี้ที่หยุดดำเนินกิจการหรือเลิกกิจการ หรือกิจการของลูกหนี้อยู่ระหว่างชำระบัญชี

(3.5) ลูกหนี้ที่ประวิงการชำระหนี้ หรือกระทำการใด ๆ เพื่อมิให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ เช่น ออกไปเสียนอกราชอาณาจักร หรือยกย้ายถ่ายเททรัพย์สิน

(3.6) ลูกหนี้ที่สถาบันการเงินติดต่อไม่ได้ หรือตามตัวลูกหนี้ไม่พบ หรือลูกหนี้ไปเสียจากภูมิลำเนาที่ปรากฏตามสัญญาโดยไม่แจ้งให้สถาบันการเงินทราบ

(3.7) ลูกหนี้ที่ไม่ปรากฏธุรกิจแน่ชัด หรือไม่ได้ประกอบธุรกิจจริงจัง หรือนำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์

(3.8) สถาบันการเงินได้ยื่นคำขอเฉลี่ยทรัพย์ในคดีที่ลูกหนี้ถูกเจ้าหนี้อื่นฟ้อง

(3.9) สินทรัพย์หรือสิทธิเรียกร้องที่คาดว่าจะเรียกให้ชำระคืนไม่ได้ครบถ้วน

(3.10) มีเหตุประการอื่นที่แสดงว่าสินทรัพย์หรือสิทธิเรียกร้องนั้นคาดว่าจะเรียกคืนไม่ได้ครบถ้วนตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยสั่ง

(4) **สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน** หมายถึง สินทรัพย์ที่เข้าลักษณะตามข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

(4.1) ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินหรือดอกเบี้ยเป็นระยะเวลารวมกันเกินกว่า 3 เดือน นับแต่วันถึงกำหนดชำระ ไม่ว่าจะ เป็นไปตามเงื่อนไขหรือเงื่อนไขตามสัญญา หรือวันที่สถาบันการเงินทวงถามหรือเรียกให้ชำระคืน แล้วแต่วันใดจะถึงก่อน ยกเว้นลูกหนี้ที่จัดชั้นสูญ สงสัยจะสูญหรือสงสัยแล้ว สำหรับกรณีลูกหนี้เงินเบิกเกินบัญชีให้จัดชั้นตามข้อ 5.2.2 (4.2)

(4.2) ลูกหนี้เงินเบิกเกินบัญชีที่ไม่มีวงเงิน หรือถูกยกเลิกวงเงิน หรือมีวงเงินตามสัญญาแต่ยอดหนี้เกินวงเงิน หรือครบกำหนดสัญญาแล้ว และไม่มีเม็ดเงินนำเข้าบัญชีเพื่อชำระต้นเงินหรือดอกเบี้ยเกินกว่า 3 เดือน นับแต่วันที่ถูกยกเลิกวงเงิน หรือวันที่ยอดหนี้เกินวงเงิน หรือวันที่ครบกำหนดสัญญา แล้วแต่วันใดจะถึงก่อน

(4.3) มีเหตุประการอื่นที่แสดงว่าสินทรัพย์หรือสิทธิเรียกร้องนั้น มีปัญหาในการเรียกให้ชำระคืน หรือไม่ก่อให้เกิดรายได้ตามปกติตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยสั่ง

(5) **สินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษหรือสินทรัพย์จัดชั้นควรระวังเป็นพิเศษ** หมายถึง สินทรัพย์ที่เข้าลักษณะตามข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

(5.1) ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินหรือดอกเบี้ยเป็นระยะเวลารวมกัน เกินกว่า 1 เดือนนับแต่วันถึงกำหนดชำระ ไม่ว่าจะปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือเงื่อนไขตามสัญญา หรือวันที่สถาบันการเงินทวงถามหรือเรียกให้ชำระคืน แล้วแต่วันใดจะถึงก่อน ยกเว้นลูกหนี้ที่จัดชั้นสูญ สงสัยจะสูญ สงสัย หรือต่ำกว่ามาตรฐาน สำหรับกรณีลูกหนี้เงินเบิกเกินบัญชีให้จัดชั้นตามข้อ 5.2.2 (5.2)

(5.2) ลูกหนี้เงินเบิกเกินบัญชีที่ไม่มีวงเงิน หรือถูกยกเลิกวงเงิน หรือมีวงเงินตามสัญญาแต่ยอดหนี้เกินวงเงิน หรือครบกำหนดสัญญาแล้ว และไม่มีเม็ดเงินนำเข้าบัญชีเพื่อชำระต้นเงินหรือดอกเบี้ยเกินกว่า 1 เดือน นับแต่วันที่ถูกยกเลิกวงเงิน หรือวันที่ยอดหนี้เกินวงเงินหรือวันที่ครบกำหนดสัญญา แล้วแต่วันใดจะถึงก่อน

(6) **สินทรัพย์จัดชั้นปกติ** หมายถึง สินทรัพย์ที่เข้าลักษณะตามข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

(6.1) ลูกหนี้ที่ไม่ผิดนัดชำระ สำหรับกรณีลูกหนี้เงินเบิกเกินบัญชีให้จัดชั้นตามข้อ 5.2.2 (6.2)

(6.2) ลูกหนี้เงินเบิกเกินบัญชีที่ยังใช้ไม่ได้วงเงิน และยังไม่ถูกยกเลิกวงเงินหรือสัญญายังไม่ครบกำหนด หรือลูกหนี้เงินเบิกเกินบัญชีที่ค้างชำระดอกเบี้ยไม่เกิน 1 เดือน

(6.3) ลูกหนี้อื่นที่ไม่เข้าข่ายเป็นลูกหนี้จัดชั้นสูญ สงสัยจะสูญ สงสัยต่ำกว่ามาตรฐาน หรือกล่าวถึงเป็นพิเศษ (หรือควรระวังเป็นพิเศษ)

(6.4) ลูกหนี้ที่มีหนังสือยืนยันการตรวจรับงานจากหน่วยราชการ ตามระเบียบของหน่วยราชการนั้นที่มีระยะเวลาไม่เกิน 6 เดือนนับแต่วันตรวจรับงาน เงินให้สินเชื่อส่วนที่มีหนังสือยืนยันนั้นให้ถือเป็นสินทรัพย์จัดชั้นปกติ

5.2.3 การจัดชั้นสินทรัพย์กรณีปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามหลักเกณฑ์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด สถาบันการเงินต้องถือปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) ตัดส่วนสูญเสียดังออกจากบัญชีหรือกันเงินสำรอง ดังต่อไปนี้

(1.1) ในกรณีที่สถาบันการเงินยินยอมลดต้นเงินหรือดอกเบี้ยที่ค้างชำระก่อนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้แก่ลูกหนี้ หรือรับชำระหนี้โดยการรับโอนสินทรัพย์ トラสสารการเงิน หรือรับทุนของลูกหนี้ที่เกิดจากการแปลงหนี้เป็นทุน ให้สถาบันการเงิน

ตัดจำหน่ายบัญชีลูกหนี้และบันทึกส่วนสูญเสียที่เกิดขึ้น พร้อมกับโอนกลับรายการเงินสำรองส่วนเกินที่กั้นไว้เฉพาะสำหรับลูกหนี้รายนั้นทั้งจำนวนได้

(1.2) ในกรณีที่สถาบันการเงินยินยอมผ่อนปรนเงื่อนไขในการชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้โดยไม่มีการลดต้นเงินและดอกเบี้ยที่ค้างชำระก่อนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ซึ่งมีผลทำให้มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหนี้ที่มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่คำนวณได้ตามวิธีการที่กำหนดไว้ตามหลักเกณฑ์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดต่ำกว่าราคาตามบัญชีเดิรวมดอกเบี้ยค้างรับที่บันทึกในบัญชีของลูกหนี้ก่อนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ให้สถาบันการเงินบันทึกเงินสำรองสำหรับส่วนสูญเสียที่เกิดขึ้นดังกล่าวทั้งจำนวน ทั้งนี้ สถาบันการเงินสามารถโอนกลับรายการเงินสำรองที่กั้นไว้แล้วเดิมก่อนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำหรับลูกหนี้รายนั้นได้เฉพาะจำนวนที่กั้นไว้แล้วสูงกว่าจำนวนส่วนสูญเสียที่ต้องกัน และหากเงินสำรองที่กั้นไว้แล้วต่ำกว่าจำนวนส่วนสูญเสียที่ต้องกัน ก็ให้กั้นเงินสำรองเพิ่มขึ้นให้ครบจำนวนส่วนสูญเสียที่ต้องกันดังกล่าว

(1.3) ในกรณีที่สถาบันการเงินยินยอมลดต้นเงินหรือดอกเบี้ยที่ค้างชำระก่อนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้แก่ลูกหนี้ หรือรับชำระหนี้บางส่วนโดยการรับโอนสินทรัพย์ ตราสารการเงิน หรือรับทุนของลูกหนี้ที่เกิดจากการแปลงหนี้เป็นทุน และผ่อนปรนเงื่อนไขในการชำระหนี้ในส่วนที่เหลือให้แก่ลูกหนี้ ให้สถาบันการเงินปฏิบัติตามข้อ 5.2.3 (1.1) สำหรับกรณีการลดต้นเงินหรือดอกเบี้ยหรือการรับชำระหนี้ดังกล่าว และปฏิบัติตามข้อ 5.2.3 (1.2) ในส่วนการผ่อนปรนเงื่อนไขในการชำระหนี้

(2) ในระหว่างติดตามผลการปฏิบัติตามเงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ซึ่งลูกหนี้ต้องชำระเงินตามสัญญาการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ใหม่ติดต่อกันไม่น้อยกว่า 3 เดือน หรือ 3 งวดการชำระเงิน แล้วแต่ระยะเวลาใดจะนานกว่า ให้ดำเนินการดังนี้

(2.1) ลูกหนี้ที่ถูกจัดชั้นเป็นสงสัยจะสูญ หรือสงสัย ให้จัดชั้นเป็นต่ำกว่ามาตรฐาน

(2.2) ลูกหนี้ที่ถูกจัดชั้นเป็นต่ำกว่ามาตรฐาน หรือกล่าวถึงเป็นพิเศษ (หรือควรระวังเป็นพิเศษ) ให้คงจัดชั้นเช่นเดิม

ทั้งนี้ สถาบันการเงินจะต้องกันเงินสำรองสำหรับลูกหนี้ตามสถานะการจัดชั้นหลังการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ หากเงินสำรองตามข้อ 5.2.3 (2) นี้มีจำนวนสูงกว่าเงินสำรองสำหรับส่วนสูญเสียจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามข้อ 5.2.3 (1.1) (1.2) และ (1.3)

เมื่อลูกหนี้สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้โดยชำระเงินตามสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ใหม่ติดต่อกันไม่น้อยกว่า 3 เดือน หรือ 3 งวดการชำระเงินแล้ว ให้ถือเป็นลูกหนี้จัดชั้นปกติ

ในกรณีที่ลูกหนี้ไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขการชำระหนี้ใหม่ ให้นำระยะเวลาการค้างชำระรวมกับระยะเวลาการค้างชำระก่อนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว พิจารณาจัดชั้นตามหลักเกณฑ์การจัดชั้นเพื่อการกันเงินสำรองตามเกณฑ์ในประกาศฉบับนี้ต่อไป

(3) สำหรับลูกหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามหลักเกณฑ์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด และเข้าเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้ ให้สถาบันการเงินจัดชั้นลูกหนี้ดังกล่าวเป็นชั้นปกติได้ทันทีโดยไม่ต้องรอติดตามผลการปฏิบัติตามเงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

(3.1) ลูกหนี้ที่สามารถชำระดอกเบี้ยได้ไม่ต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยในตลาด (market interest rate) โดยไม่มีช่วงปลอดการชำระดอกเบี้ย แต่อาจมีช่วงปลอดชำระเงินต้นได้

(3.2) ลูกหนี้ที่มีส่วนสูญเสียจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ของยอดหนี้คงค้างตามบัญชีก่อนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ซึ่งได้มีการตัดออกจากบัญชีแล้ว หรือได้มีการกันเงินสำรองในอัตราดังกล่าวครบถ้วนแล้ว โดยหนี้ส่วนที่เหลือได้มีการวิเคราะห์ฐานะและกิจการของลูกหนี้ ตลอดจนกระแสเงินสดอย่างมีหลักเกณฑ์ สมเหตุสมผล และมีหลักฐานประกอบจนเชื่อได้แน่นอนว่า ลูกหนี้สามารถปฏิบัติตามสัญญาการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้

(3.3) ลูกหนี้ในลักษณะ loan syndication หรือมีเจ้าหนี้หลายราย ซึ่งบรรดาเจ้าหนี้ได้ตกลงปรับปรุงโครงสร้างหนี้ร่วมกันได้ และสามารถแสดงหลักฐานการวิเคราะห์ฐานะและกิจการของลูกหนี้ ตลอดจนกระแสเงินสดอย่างมีหลักเกณฑ์ สมเหตุสมผล และมีความเป็นไปได้แน่นอนที่ลูกหนี้จะปฏิบัติตามสัญญาการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้

(3.4) กรณีที่สถาบันการเงินได้ฟ้องร้องลูกหนี้ ต่อมาได้มีการตกลงทำสัญญาประนีประนอมยอมความและศาลได้มีคำพิพากษตามยอมแล้ว และกรณีที่สถาบันการเงินได้ฟ้องร้องลูกหนี้ตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย และศาลได้มีคำสั่งเห็นชอบตามคำขอประนอมหนี้ หรือแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้แล้ว

(4) ในกรณีที่เห็นว่ามีข้อผิดพลาดในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจสั่งการให้มีการแก้ไข หรือให้สถาบันการเงินหาผู้เชี่ยวชาญอิสระมาประเมินหรือทบทวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ หรือสั่งการให้เปลี่ยนแปลงการจัดชั้นและการกันเงินสำรองสำหรับลูกหนี้แต่ละรายได้

5.2.4 การกันเงินสำรองและการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ที่เสียหายหรืออาจเสียหาย

สถาบันการเงินต้องตัดจำหน่ายสินทรัพย์และกันเงินสำรองตามลักษณะการจัดชั้นสินทรัพย์ ดังต่อไปนี้

(1) **สินทรัพย์จัดชั้นสูง** ให้สถาบันการเงินตัดออกจากบัญชีทั้งจำนวน

(2) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ จัดชั้นสงสัย หรือจัดชั้นต่ำกว่า

มาตรฐาน

(2.1) ให้สถาบันการเงินกันเงินสำรองในอัตราร้อยละ 100 สำหรับส่วนต่างระหว่างยอดหนี้คงค้างตามบัญชีกับมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้ หรือมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกัน โดยใช้วิธีการคำนวณตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดในเอกสารแนบ 1

สำหรับกรณีกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกันประเภทอื่นนอกเหนือจากอสังหาริมทรัพย์ สิทธิการเช่า เครื่องจักรที่อยู่ในความต้องการของตลาด และยานพาหนะ ให้สถาบันการเงินสามารถนำมูลค่าของหลักประกันตามตารางสรุปประเภทของหลักประกันและมูลค่าของหลักประกันที่สามารถนำมาหักออกจากราคาตามบัญชีของลูกหนี้ก่อนการกันเงินสำรองตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดในเอกสารแนบ 3 ได้ โดยไม่ต้องคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกันดังกล่าว

(2.2) กรณีสินเชื่อรายย่อยที่สามารถจัดกลุ่มสินเชื่อที่มีลักษณะความเสี่ยงด้านเครดิตคล้ายคลึงกันได้อย่างเหมาะสม สถาบันการเงินสามารถเลือกกันเงินสำรองตามวิธีในข้อ 5.2.4 (2.1) หรือกันเงินสำรองแบบกลุ่มสินเชื่อ (Collective Approach) โดยคำนวณจากผลขาดทุนจากประสบการณ์ในอดีตตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดในเอกสารแนบ 2

ในกรณีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่าสมมติฐานและปัจจัยที่ใช้พิจารณาในการคำนวณกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้ หรือมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกัน หรือผลขาดทุนจากประสบการณ์ในอดีตสำหรับการกันเงินสำรองแบบกลุ่มสินเชื่อสำหรับสินเชื่อรายย่อยที่มีลักษณะความเสี่ยงด้านเครดิตคล้ายคลึงกันไม่เหมาะสมธนาคารแห่งประเทศไทยอาจสั่งการให้สถาบันการเงินนั้นกันเงินสำรองเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนวิธีการคำนวณเงินกันสำรองได้

(3) สินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ หรือจัดชั้นปกติ

(3.1) ให้สถาบันการเงินกันเงินสำรองโดยใช้ยอดคงค้างของต้นเงินที่ไม่รวมดอกเบี้ยค้างรับเป็นฐานในการคำนวณจากอัตราดังต่อไปนี้

(3.1.1) ร้อยละ 2 ของสินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ

(3.1.2) ร้อยละ 1 ของสินทรัพย์จัดชั้นปกติ

ทั้งนี้ ให้สถาบันการเงินสามารถนำมูลค่าของหลักประกันตามตารางสรุปประเภทของหลักประกันและมูลค่าของหลักประกันที่สามารถนำมาหักออกจากราคาตามบัญชีของลูกหนี้ก่อนการกันเงินสำรองตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดในเอกสารแนบ 3 ได้

(3.2) กรณีสินเชื่อที่สามารถจัดกลุ่มสินเชื่อที่มีลักษณะความเสี่ยงด้านเครดิตคล้ายคลึงกันได้อย่างเหมาะสม สถาบันการเงินสามารถเลือกกันเงินสำรองตามวิธีในข้อ 5.2.4 (3.1) หรือกันเงินสำรองแบบกลุ่มสินเชื่อ (Collective Approach) โดยคำนวณจากผลขาดทุนจากประสบการณ์ในอดีตตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดในเอกสารแนบ 2

ทั้งนี้ หากสถาบันการเงินมีระบบฐานข้อมูลเพื่อใช้ในการคำนวณการกันเงินสำรองแบบกลุ่มสินเชื่อตามข้อ 5.2.4 (3.2) ไม่เพียงพอ เช่น น้อยกว่า 5 ปี เป็นต้น ให้สถาบันการเงินกันเงินสำรองตามที่คำนวณได้ในข้อ 5.2.4 (3.2) หรือ 5.2.4 (3.1) แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

5.2.5 การกันเงินสำรองสำหรับรายการภาระผูกพัน (รายการนอกงบดุล)

(1) รายการนอกงบดุลที่ต้องกันเงินสำรอง

สถาบันการเงินต้องกันเงินสำรองสำหรับภาระผูกพันที่เป็นรายการนอกงบดุลที่เข้าเงื่อนไขทุกข้อ ดังต่อไปนี้

(1.1) ภาระผูกพันที่เป็นรายการนอกงบดุลของลูกค้าหนี้ที่ถูกจัดชั้นเป็นสินทรัพย์จัดชั้นสูญเสีย สงสัยจะสูญเสีย สงสัย และต่ำกว่ามาตรฐาน ตามข้อ 5.2.2

(1.2) ภาระผูกพันที่เป็นรายการนอกงบดุลที่พึงรับรู้เป็นประมาณการหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงิน ตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 37 เรื่อง ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งเข้าเงื่อนไขทุกข้อ ต่อไปนี้

(1.2.1) มีภาระผูกพันในปัจจุบันซึ่งเกิดจากเหตุการณ์ในอดีต ไม่ว่าจะภาระผูกพันนั้นจะเป็นภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันจากการอนุমান

(1.2.2) มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่สถาบันการเงินจะสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจต่อกิจการเพื่อจ่ายชำระภาระผูกพันดังกล่าว และ

(1.2.3) สามารถประมาณมูลค่าภาระผูกพันได้อย่างน่าเชื่อถือ

(1.3) ภาระผูกพันที่เป็นรายการนอกงบดุลที่มีความเสี่ยงด้านเครดิตในระดับสูง เช่น การค้ำประกันการกู้ยืม การอวัล หรือภาระผูกพันที่สถาบันการเงินไม่สามารถยกเลิกได้ ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดค่าแปลงสภาพ (Credit Conversion Factor) ในการคำนวณเงินกองทุนที่ต้องดำรงเท่ากับ 1 ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์ หรือสำหรับบริษัทเงินทุน หรือสำหรับบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ แล้วแต่กรณี

(2) อัตราส่วนในการกันเงินสำรอง

สถาบันการเงินต้องกันเงินสำรองสำหรับภาระผูกพันที่เป็นรายการนอกงบดุลที่เข้าเงื่อนไขตามข้อ 5.2.5 (1) ในอัตราเดียวกันกับอัตราการกันเงินสำรองของลูกหนี้รายเดียวกันที่ปรากฏในงบแสดงฐานะการเงิน

ในกรณีที่ลูกหนี้รายดังกล่าวมีหนี้หลายประเภทและหนี้แต่ละประเภทมีอัตราการกันเงินสำรองแตกต่างกัน ให้สถาบันการเงินกันเงินสำรองสำหรับภาระผูกพันที่เป็นรายการนอกงบดุลโดยใช้อัตราเดียวกันกับการกันเงินสำรองสูงสุดของลูกหนี้รายนั้น เว้นแต่สถาบันการเงินสามารถแบ่งแยกที่มาของการชำระหนี้ของรายการภาระผูกพันนั้นได้ว่าเกี่ยวข้องกับหนี้บัญชีใดของลูกหนี้ ก็ให้สามารถกันเงินสำรองสำหรับภาระผูกพันในอัตราเดียวกันกับอัตราการกันเงินสำรองของหนี้บัญชีนั้นได้

ให้สถาบันการเงินรายงานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการกันเงินสำรองดังกล่าวไว้ในรายการค่าใช้จ่ายอื่น ๆ และหนี้สินอื่น และหากต่อมาธนาคารแห่งประเทศไทยได้ปรับรายการของตารางรหัส (classification) ที่ใช้ประกอบการจัดทำชุดข้อมูล (data set) โดยเพิ่มรายการดังกล่าวข้างต้น ให้สถาบันการเงินรายงานตามรายการในตารางรหัสที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดขึ้นไป และให้จัดเก็บหลักฐานเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกันเงินสำรองดังกล่าวไว้ที่สถาบันการเงินเองเพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถตรวจสอบได้

5.2.6 การกันเงินสำรองสำหรับลูกหนี้ให้เข้าซื้อ และลูกหนี้ให้เข้าแบบลิสซิ่ง

สถาบันการเงินต้องคำนวณจากยอดลูกหนี้ตามจำนวนเงินให้เข้าซื้อ หรือให้เข้าแบบลิสซิ่งคงค้างซึ่งเป็นยอดสุทธิที่หักยอดคงเหลือจากดอกผลเข้าซื้อหรือการตัดบัญชี หรือรายได้ทางการเงินรอการรับรู้่ออกแล้ว

ทั้งนี้ กรณีที่เป็นการให้เข้าซื้อและการให้เข้าแบบลิสซิ่งยานพาหนะหรือเครื่องจักร สถาบันการเงินสามารถนำมูลค่าของยานพาหนะหรือเครื่องจักรตามที่กำหนดในข้อ 5.2.9 มาหักออกจากยอดลูกหนี้ตามวรรคหนึ่งก่อนการกันเงินสำรองได้

5.2.7 การกันเงินสำรองสำหรับลูกหนี้ที่มีสัญญาจะซื้อจะขาย

ในการคำนวณเงินกันสำรองสำหรับลูกหนี้ที่สถาบันการเงินมีสัญญาจะซื้อจะขายให้กับบุคคลภายนอก สถาบันการเงินต้องคำนวณการกันสำรองโดยให้นำมูลค่าตามราคาซื้อขายมาหักออกจากราคาตามบัญชีของลูกหนี้ก่อนการกันเงินสำรองโดยมีเงื่อนไข ดังนี้

- (1) ต้องมีหนังสือค้ำประกันการซื้อจากสถาบันการเงินอื่น หรือผู้ซื้อได้มีการวางเงินเป็นประกันไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ของราคาซื้อขาย
- (2) ต้องดำเนินการซื้อขายให้แล้วเสร็จภายใน 1 ปี นับจากวันทำสัญญาจะซื้อจะขาย

5.2.8 การกันเงินสำรองสำหรับลูกหนี้เงินให้กู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์

ในกรณีบริษัทเงินทุนที่ยังมีลูกหนี้เงินให้กู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์อยู่ก่อนที่จะทำการแยกธุรกิจเงินทุนและธุรกิจหลักทรัพย์ออกจากกัน ให้จัดชั้นเฉพาะส่วนต่างระหว่างยอดหนี้ที่สูงกว่ามูลค่าหลักประกันเป็นสินเชื่อจัดชั้นสงสัยจะสูญ และกันเงินสำรองในอัตราร้อยละ 100

5.2.9 การนำมูลค่าหลักประกันไปใช้ในการกันเงินสำรอง

ในการกันเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นทุกประเภท ยกเว้นสินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญตามข้อ 5.2.2 (2.3) (2.4) และ (2.6)ให้นำมูลค่าของหลักประกันซึ่งได้ประเมินราคาตามที่กำหนดในแนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการประเมินราคาหลักประกันและอสังหาริมทรัพย์รอการขายที่ได้มาจากการรับชำระหนี้ การประกันการให้สินเชื่อ หรือที่ซื้อจากการขายทอดตลาดของสถาบันการเงิน มาหักออกจากราคาตามบัญชีของลูกหนี้ก่อนการกันเงินสำรอง โดยสถาบันการเงินสามารถเลือกที่จะนำหลักประกันมาหักออกจากบัญชีใดของลูกหนี้ก่อนก็ได้

ทั้งนี้ มูลค่าของหลักประกันที่นำมาหักได้จะต้องไม่สูงเกินกว่าวงเงินที่ระบุในสัญญาจำนำ สัญญาจำนอง สัญญาค้ำประกัน สัญญาหลักประกันทางธุรกิจ หรือสัญญาหลักประกันอื่นแล้วแต่กรณี และประเภทหลักประกัน มูลค่าที่จะนำมาหักได้ รวมทั้งความถี่ในการประเมินราคาหลักประกันแต่ละประเภทให้เป็นไปตามตารางสรุปประเภทของหลักประกันและมูลค่าของหลักประกันที่สามารถนำมาหักออกจากราคาตามบัญชีของลูกหนี้ก่อนการกันเงินสำรองตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดในเอกสารแนบ 3

5.2.10 การจ่ายเงินปันผล

ในระหว่างเวลาที่สถาบันการเงินยังไม่ได้ตัดสินทรัพย์ที่เสียหายออกจากบัญชี หรือยังกันเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์และภาวะผูกพันที่อาจเสียหายและไม่เสียหายไม่ครบทั้งจำนวน สถาบันการเงินจะจ่ายเงินปันผลหรือเงินตอบแทนอื่นใดแก่ผู้ถือหุ้นมิได้

5.2.11 การกันเงินสำรองที่เข้มงวดกว่าที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

ในกรณีที่สถาบันการเงินประสงค์จะจัดชั้นสินทรัพย์และกันเงินสำรองโดยใช้เกณฑ์ที่เข้มงวดกว่าข้อกำหนดตามประกาศฉบับนี้ ให้สถาบันการเงินสามารถดำเนินการได้

ทั้งนี้ ในกรณีที่สถาบันการเงินมีความประสงค์จะตัดลูกหนี้ออกจากบัญชีเนื่องจากเห็นว่าไม่สามารถที่จะเรียกชำระหนี้คืนได้ เช่น ได้ดำเนินคดีทางกฎหมายแล้ว ลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินที่จะชำระหนี้ได้ หรือไม่มีบุคคลค้ำประกัน หรือหลักประกันไม่มีค่าแล้ว สถาบันการเงินสามารถดำเนินการได้ รวมถึงกรณีการตัดลูกหนี้ออกจากบัญชี สถาบันการเงินสามารถตัดบัญชีใดบัญชีหนึ่งออกก็ได้ และเพื่อประโยชน์ในการควบคุมและเพื่อป้องกันการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต สถาบันการเงินควรดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(1) กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ หรือแนวปฏิบัติในการตัดลูกหนี้
ออกจากบัญชี และกำหนดการควบคุมภายในให้ชัดเจนและสามารถตรวจสอบได้

(2) การตัดลูกหนี้เนื่องจากบัญชีจะต้องไม่เป็นการเอื้อประโยชน์แก่กรรมการ ผู้บริหารระดับสูง ผู้ถือหุ้นของสถาบันการเงิน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือกิจการที่บุคคลดังกล่าวมีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง

5.2.12 การสอบทานเงินให้สินเชื่อและภาระผูกพัน

สถาบันการเงินต้องทำการสอบทานและจัดทำรายงานการสอบทานเงินให้สินเชื่อ เงินให้กู้ยืม ภาระผูกพัน และธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดในแนวนโยบายการสอบทานเงินให้สินเชื่อ ธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อ และภาระผูกพันของธนาคารพาณิชย์และธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย หรือแนวนโยบายการสอบทานเงินให้สินเชื่อ เงินให้กู้ยืม ภาระผูกพัน และธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อของบริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ แล้วแต่กรณี

6. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 2 กรกฎาคม 2559 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2559

(นายวิโรจน์ สันติประภาพ)

ผู้ว่าการ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน

โทรศัพท์ 0 2283 5806, 0 2283 5304, 0 2283 5837

โทรสาร 0 2283 5938

วิธีการคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้
หรือมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกัน

1. กรณีสถาบันการเงินเลือกใช้วิธีการคำนวณมูลค่าปัจจุบัน (PV) ของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้

- ให้สถาบันการเงินประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้นั้น โดยกำหนดสมมติฐานและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง อย่างเหมาะสมตามสถานะเศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน
- ให้สถาบันการเงินกันเงินสำรองสำหรับ ผลต่างระหว่างยอดหนี้คงค้างตามบัญชี กับ PV ของประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับ โดยให้สถาบันการเงินใช้อัตราดอกเบี้ยคิดลดในการคำนวณ PV ด้วยอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (effective interest rate) ตามที่มาตรฐานการบัญชีกำหนด ทั้งนี้ ในเบื้องต้น สถาบันการเงินอาจใช้อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7 เป็นอัตราดอกเบี้ยคิดลดแทนอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงได้
- ภายใน 3 เดือนแรกของการชำระหนี้ หากไม่เป็นไปตามประมาณการ ให้สถาบันการเงินกันเงินสำรองเพิ่มขึ้นตามส่วนต่างระหว่างประมาณการกับเงินที่ได้รับจริง และให้สถาบันการเงินประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับขึ้นใหม่
- ภายหลัง 3 เดือนของการชำระหนี้ต่อมา ให้สถาบันการเงินทบทวนประมาณการกระแสเงินสดที่ประมาณการขึ้นใหม่ว่าสอดคล้องกับกระแสเงินสดที่ได้รับจริงหรือไม่
 - หากกระแสเงินสดที่เกิดขึ้นจริงสูงกว่าหรือเท่ากับกระแสเงินสดที่ประมาณการ ให้สถาบันการเงินใช้ประมาณการดังกล่าวต่อไปได้
 - หากกระแสเงินสดที่เกิดขึ้นจริงต่ำกว่ากระแสเงินสดที่ประมาณการ ให้สถาบันการเงินเปลี่ยนไปใช้วิธี PV ของหลักประกันทันที และในกรณีที่ไม่มีหลักประกันให้กันเงินสำรองในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้คงค้างตามบัญชีทันที
- สถาบันการเงินต้องทบทวนประมาณการกระแสเงินสดที่ประมาณการไว้ทุกงวดการบัญชี

ทั้งนี้ ในกรณีที่ใช้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงเป็นอัตราดอกเบี้ยคิดลด สถาบันการเงินจะต้องจัดเตรียมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกันเงินสำรอง เช่น เอกสารหลักฐานประกอบการคำนวณอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ไว้ที่สถาบันการเงินเอง เพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถตรวจสอบได้

2. หลักการคำนวณมูลค่าปัจจุบัน (PV) ของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับการจำหน่ายหลักประกัน

ในกรณีที่สถาบันการเงินเลือกใช้วิธีการคำนวณ PV ของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับการจำหน่ายหลักประกันแล้ว สถาบันการเงินไม่สามารถเปลี่ยนไปใช้วิธีการคำนวณ PV ของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้ก็ได้ เว้นแต่กรณีที่สถาบันการเงินได้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้กับลูกหนี้ตามเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

2.1 สำหรับหลักประกันประเภทอสังหาริมทรัพย์และสิทธิการเช่า

- มูลค่าหลักประกันที่ใช้ในการคำนวณ PV หลังหักค่าใช้จ่ายเท่ากับร้อยละ 90 ของราคาประเมินที่ต้องประเมินราคาตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดในข้อ 5.2.9 (ทุก 3 ปี)
- จำนวนปีที่คาดว่าจะขายได้ประมาณ 5.5 ปี
- อัตราดอกเบี้ยคิดลดที่ใช้ในการคำนวณ PV เท่ากับอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (effective interest rate) ตามที่มาตรฐานการบัญชีกำหนด ทั้งนี้ ในเบื้องต้น สถาบันการเงินอาจใช้อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7 เป็นอัตราดอกเบี้ยคิดลดแทนอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงได้

ทั้งนี้ ในกรณีที่สถาบันการเงินมีความเห็นว่าสมมติฐานหรือปัจจัยที่ใช้ในการคำนวณมูลค่าปัจจุบันของสถาบันการเงินไม่เป็นไปตามข้อกำหนดข้างต้นและมีหลักฐานที่พิสูจน์ได้ สถาบันการเงินสามารถคำนวณมูลค่าปัจจุบันของหลักประกันตามที่สถาบันการเงินเห็นสมควรได้ แต่สถาบันการเงินจะต้องจัดเตรียมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกันเงินสำรอง เช่น เอกสารหลักฐานการคำนวณเงินกันสำรอง ไว้ที่สถาบันการเงินเอง เพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถตรวจสอบได้

2.2 สำหรับหลักประกันประเภทเครื่องจักรที่อยู่ในความต้องการของตลาด

- มูลค่าหลักประกันที่ใช้ในการคำนวณ PV เท่ากับร้อยละ 100 ของราคาประเมินที่ต้องประเมินราคาตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดในข้อ 5.2.9 (ทุก 3 ปี) หักด้วยค่าเสื่อมราคา ที่คำนวณจนถึงวันที่คาดว่าจะขายได้ก่อนนำมาคำนวณ PV
- จำนวนปีที่คาดว่าจะขายได้ประมาณ 2.5 ปี
- อัตราดอกเบี้ยคิดลดที่ใช้ในการคำนวณ PV เท่ากับอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (effective interest rate) ตามที่มาตรฐานการบัญชีกำหนด ทั้งนี้ ในเบื้องต้น สถาบันการเงินอาจใช้อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7 เป็นอัตราดอกเบี้ยคิดลดแทนอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงได้

ทั้งนี้ ในกรณีที่สถาบันการเงินมีความเห็นว่าสมมติฐานหรือปัจจัยที่ใช้ในการคำนวณมูลค่าปัจจุบันของสถาบันการเงินไม่เป็นไปตามข้อกำหนดข้างต้นและมีหลักฐานที่พิสูจน์ได้ สถาบันการเงินสามารถคำนวณมูลค่าปัจจุบันของหลักประกันตามที่สถาบันการเงินเห็นสมควรได้ แต่สถาบันการเงินจะต้องจัดเตรียมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกันเงินสำรอง เช่น เอกสารหลักฐานการคำนวณเงินกันสำรอง ไว้ที่สถาบันการเงินเอง เพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถตรวจสอบได้

2.3 สำหรับหลักประกันประเภทยานพาหนะ

กรณีเป็นลูกหนี้ให้เช่าซื้อ ลูกหนี้ให้เช่าแบบลีสซิ่ง หรือลูกหนี้ที่มีการนำยานพาหนะ มาเป็นหลักประกันถูกต้องตามกฎหมาย โดยยานพาหนะต้องมีการประกันภัย ให้สถาบันการเงินคำนวณ PV ของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกันตามเงื่อนไขที่กำหนด ดังต่อไปนี้

- มูลค่าหลักประกันที่ใช้ในการคำนวณ PV เท่ากับร้อยละ 100 ของราคาประเมินที่ต้องประเมินราคาตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดตามข้อ 5.2.9 (ทุก 3 ปี) หักด้วยค่าเสื่อมราคา ที่คำนวณจนถึงวันที่คาดว่าจะขายได้ก่อนนำมาคำนวณ PV

- จำนวนปีที่คาดว่าจะขายได้ประมาณ 1 ปี ยกเว้นยานพาหนะประเภทเรือ ให้ใช้ 5.5 ปี

- อัตราดอกเบี้ยคิดลดที่ใช้ในการคำนวณ PV เท่ากับอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (effective interest rate) ตามที่มาตรฐานการบัญชีกำหนด ทั้งนี้ ในเบื้องต้น สถาบันการเงินอาจใช้อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7 เป็นอัตราดอกเบี้ยคิดลดแทนอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงได้

ทั้งนี้ ในกรณีลูกหนี้ที่ถูกจัดเป็นสินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ หรือค้างชำระต้นเงินหรือดอกเบี้ยเป็นระยะเวลาเกินกว่า 12 เดือน สถาบันการเงินไม่สามารถนำหลักประกันที่เป็นยานพาหนะ ยกเว้น เรือ มาคำนวณ PV ของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกันได้

อย่างไรก็ดี ในกรณีที่สถาบันการเงินมีความเห็นว่าสมมติฐานหรือปัจจัยที่ใช้ในการคำนวณมูลค่าปัจจุบันของสถาบันการเงินไม่เป็นไปตามข้อกำหนดข้างต้นและมีหลักฐานที่พิสูจน์ได้ สถาบันการเงินสามารถคำนวณมูลค่าปัจจุบันของหลักประกันตามที่สถาบันการเงินเห็นสมควรได้ แต่สถาบันการเงินจะต้องจัดเตรียมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกันเงินสำรอง เช่น เอกสารหลักฐาน การคำนวณเงินกันสำรอง ไว้ที่สถาบันการเงินเอง เพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถตรวจสอบได้

**แนวทางการจัดประเภทและการคำนวณเงินกันสำรอง
สำหรับการกันเงินสำรองแบบกลุ่มสินเชื่อ (Collective Approach)**

1. สถาบันการเงินต้องจัดกลุ่มสินเชื่อเพื่อนำมาคำนวณผลขาดทุนจากประสบการณ์ในอดีตตามลักษณะดังต่อไปนี้

- วัตถุประสงค์การกู้ยืม เช่น สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย สินเชื่อบัตรเครดิต สินเชื่อส่วนบุคคล สินเชื่อเช่าซื้อ เป็นต้น
- สถานะการค้างชำระหรือการจัดชั้นของสินเชื่อ เช่น ชั้นปกติ (ค้างชำระ 0 - 1 เดือน) ชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ (ค้าง 1 - 3 เดือน) ชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน (3 - 6 เดือน) เป็นต้น
- ช่วงอายุของสินเชื่อ เช่น สินเชื่อระยะสั้น สินเชื่อระยะกลาง สินเชื่อระยะยาว เป็นต้น

นอกจากนี้ สถาบันการเงินอาจนำปัจจัยอื่น ๆ มาใช้พิจารณาจัดประเภทสินเชื่อเพื่อสะท้อนความเสี่ยงด้านเครดิตที่คล้ายคลึงกันได้ดียิ่งขึ้น เช่น

- ลักษณะลูกหนี้ เช่น กลุ่มอุตสาหกรรมของลูกหนี้ อาชีพของลูกหนี้ ระดับรายได้ของลูกหนี้ ถิ่นที่อยู่ของลูกหนี้ หรือ อันดับความน่าเชื่อถือของลูกหนี้ เป็นต้น
- ลักษณะหลักประกัน เช่น ประเภทหลักประกัน คุณภาพหลักประกัน สภาพคล่องและความต้องการในตลาดของหลักประกัน ที่ตั้งของหลักประกัน เป็นต้น
- ปัจจัยอื่นที่อาจมีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ เช่น สัดส่วนการชำระหนี้ อัตราส่วนการใช้วงเงิน เป็นต้น

2. ในการคำนวณผลขาดทุนจากประสบการณ์ในอดีต ให้สถาบันการเงินพิจารณาถึงผลกระทบจากมูลค่าเงินตามระยะเวลา (time value of money) ซึ่งคำนวณจากอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงตามที่มาตรฐานการบัญชีกำหนด ทั้งนี้ ในเบื้องต้น สถาบันการเงินอาจใช้อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7 เป็นอัตราดอกเบี้ยคิดลดแทนอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงได้

นอกจากนี้ แบบจำลองที่ใช้การคำนวณนั้น ต้องเป็นแบบจำลองที่ได้รับการยอมรับเป็นการทั่วไป ตลอดจนมีวิธีการและใช้สมมติฐานซึ่งสอดคล้องตามที่มาตรฐานการบัญชีกำหนด ซึ่งอาจเป็นแบบจำลองทางการเงิน ทางสถิติ หรือทางคณิตศาสตร์ก็ได้

3. สถาบันการเงินอาจคำนวณผลขาดทุนจากประสบการณ์ในอดีตได้ตามตัวอย่างการคำนวณผลขาดทุนจากประสบการณ์ในอดีตที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด หรือแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ดังต่อไปนี้

ผลขาดทุนจากประสบการณ์ในอดีต = $EAD \times PD \times LGD$

โดยกำหนดให้

EAD หมายถึง ยอดหนี้คงค้างตามบัญชีหรือประมาณการยอดหนี้เมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ (Exposure at Default)

PD หมายถึง ค่าความน่าจะเป็นที่ลูกหนี้จะผิดนัดชำระหนี้ (Probability of Default) เช่น ความน่าจะเป็นที่กลุ่มสินเชื่อจะถูกจัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน เป็นต้น

LGD หมายถึง ร้อยละของความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ต่อยอดหนี้ (Loss Given Default) ซึ่งสามารถคำนวณได้จากผลต่างระหว่างร้อยละ 100 กับร้อยละของจำนวนเงินที่ได้รับคืนเมื่อเกิดการผิดนัดชำระหนี้ต่อยอดหนี้ (recovery rate) เช่น สัดส่วนกระแสเงินสดคิดลดที่ได้รับจากการขายหลักประกันต่อยอดหนี้ หรือสัดส่วนกระแสเงินสดคิดลดที่ได้รับจากลูกหนี้หลังจากจัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐานต่อยอดหนี้ เป็นต้น

4. สถาบันการเงินต้องปรับปรุงผลขาดทุนจากประสบการณ์ในอดีต โดยพิจารณาจากข้อมูลแนวโน้มและปัจจัยที่อาจมีผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้อย่างน้อยดังนี้

- นโยบายการบริหารความเสี่ยงของสถาบันการเงิน เช่น นโยบายการให้สินเชื่อ การสอบทานสินเชื่อ การจัดชั้นสินเชื่อ การกั้นเงินสำรอง การตัดจำหน่ายหนี้สูญ หรือการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ เป็นต้น

- การเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์หรือขั้นตอนการดำเนินงานของสถาบันการเงินหรือหน่วยงานกำกับที่เกี่ยวข้อง เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย กรมสรรพากร กรมบังคับคดี กรมที่ดิน เป็นต้น

- สภาวะเศรษฐกิจทั้งในและต่างประเทศ เช่น ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) อัตราดอกเบี้ยนโยบาย อัตราเงินเฟ้อ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ราคาน้ำมัน อัตราการว่างงาน เป็นต้น

- ปัจจัยอื่น เช่น สภาวะการแข่งขันของอุตสาหกรรมลูกหนี้ ความผันผวนของราคาหลักประกัน เป็นต้น

5. สถาบันการเงินต้องเก็บเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกั้นเงินสำรอง เช่น เอกสารหลักฐานประกอบการคำนวณผลขาดทุนจากประสบการณ์ในอดีตและการปรับปรุงที่เกี่ยวข้องไว้ที่สถาบันการเงินเอง เพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถตรวจสอบได้

**ตัวอย่างที่ 1 การคำนวณผลขาดทุนจากประสบการณ์ในอดีตของสินเชื่อกลุ่ม ก.
(กรณีสถาบันการเงินสามารถคำนวณค่าความน่าจะเป็น
ในการเปลี่ยนสถานะของสินเชื่อได้อย่างน่าเชื่อถือ)**

สถาบันการเงินสามารถคำนวณจำนวนเงินที่ต้องกันเงินสำรองแบบกลุ่มสินเชื่อสำหรับ
สินเชื่อกลุ่ม ก. ที่มียอดคงค้าง ณ วันที่ 31 ธ.ค. 58 (ชั้นปกติ 5,000 บาท และชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ
1,000 บาท) ได้ดังนี้

1. การคำนวณหาค่าความน่าจะเป็นที่จะจัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน (PD)

หากข้อมูลประสบการณ์ในอดีตพบว่า สินเชื่อกลุ่ม ก. มีค่าความน่าจะเป็นในการเปลี่ยน
สถานะของสินเชื่อ (transition probabilities) เฉลี่ยย้อนหลังดังนี้

สถานะของสินเชื่อ ในงวดการบัญชีปัจจุบัน	ค่าความน่าจะเป็นที่สินเชื่อจะจัดชั้นใดในงวดการบัญชีถัดไป		
	ปกติ	กล่าวถึงเป็นพิเศษ	ต่ำกว่ามาตรฐาน
ปกติ	95%	4.5%	0.5%
กล่าวถึงเป็นพิเศษ	14%	85%	1%

จากข้อมูลข้างต้น สามารถคำนวณหาค่าความน่าจะเป็นที่สินเชื่อกลุ่ม ก. จะจัดชั้น
ต่ำกว่ามาตรฐานใน 1 ปีได้ดังนี้

ลักษณะเหตุการณ์ที่สินเชื่อกลุ่ม ก. จะเปลี่ยนจากการจัดชั้น เป็นชั้นต่ำกว่ามาตรฐานใน 1 ปี			ค่าความน่าจะเป็น
ณ ต้นงวด การบัญชีที่ 1	ณ สิ้นงวด การบัญชีที่ 1	ณ สิ้นงวด การบัญชีที่ 2	
ปกติ	ปกติ	ต่ำกว่ามาตรฐาน	$95\% * 0.5\% = 0.48\%$
ปกติ	กล่าวถึงเป็นพิเศษ	ต่ำกว่ามาตรฐาน	$4.5\% * 1\% = 0.05\%$
ปกติ	ต่ำกว่ามาตรฐาน		0.5%
ค่าความน่าจะเป็นรวมที่สินเชื่อกลุ่ม ก. จะเปลี่ยนจากชั้นปกติ เป็นชั้นต่ำกว่ามาตรฐานใน 1 ปี			$0.48\% + 0.05\% + 0.5\% = 1.03\%$
กล่าวถึงเป็นพิเศษ	ปกติ	ต่ำกว่ามาตรฐาน	$14\% * 0.5\% = 0.07\%$
กล่าวถึงเป็นพิเศษ	กล่าวถึงเป็นพิเศษ	ต่ำกว่ามาตรฐาน	$85\% * 1\% = 0.85\%$
กล่าวถึงเป็นพิเศษ	ต่ำกว่ามาตรฐาน		1%
ค่าความน่าจะเป็นรวมที่สินเชื่อกลุ่ม ก. จะเปลี่ยนจากชั้น กล่าวถึงเป็นพิเศษเป็นชั้นต่ำกว่ามาตรฐานใน 1 ปี			$0.07\% + 0.85\% + 1\% = 1.92\%$

2. การคำนวณร้อยละของความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นเมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ต่อยอดหนี้ (LGD)
หากประสบการณ์ในอดีตพบว่าเมื่อสินเชื่อกลุ่ม ก. จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐานแล้วจะมี
อัตราการชำระเงินคืน ดังนี้

จำนวนปีหลังจัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	ร้อยละเฉลี่ยของจำนวนเงินที่ได้รับคืนต่อยอดหนี้	
	กระแสเงินสดรับ	กระแสเงินสดรับคิดลด (อัตราดอกเบี้ยคิดลด = 7%)
1	10	9.35
2	8	6.99
3 (ครบกำหนดอายุสินเชื่อ)	5	4.08
รวม	23	20.42

จำนวนเงินที่จะได้รับคืนเมื่อเกิดการผิดนัดชำระหนี้ต่อยอดหนี้ (RR) เท่ากับ 20.42%
ดังนั้น ร้อยละของความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นเมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ต่อยอดหนี้
(LGD) สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$LGD = 1 - RR = 1 - 0.2042 = 79.58\% \text{ หรือประมาณ } 80\%$$

3. การคำนวณผลขาดทุนจากประสบการณ์ในอดีต (historical loss experience)

- อัตราผลขาดทุนจากประสบการณ์ในอดีตของสินเชื่อกลุ่ม ก. ที่จัดชั้นปกติสามารถ
คำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตรา historical loss experience} = PD * LGD = 1.03\% * 80\% = 0.82\%$$

- อัตราผลขาดทุนจากประสบการณ์ในอดีตของสินเชื่อกลุ่ม ก. ที่จัดชั้นกล่าวถึง
เป็นพิเศษสามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตรา historical loss experience} = PD * LGD = 1.92\% * 80\% = 1.54\%$$

4. การกั้นเงินสำรอง

หากสถาบันการเงินวิเคราะห์แล้วพบว่าไม่มีข้อมูล แนวโน้ม หรือปัจจัยใด ๆ ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้อย่างมีนัยสำคัญอีก สถาบันการเงินจะต้องมีเงินสำรองสำหรับ
สินเชื่อกลุ่ม ก. เป็นจำนวนดังต่อไปนี้

สถานะการจัดชั้นของสินเชื่อกลุ่ม ก.	ยอดหนี้ ณ สิ้นไตรมาส (EAD)	จำนวนเงินสำรอง (บาท)
ปกติ	5,000	$5,000 * 0.82\% = 41.0$
กล่าวถึงเป็นพิเศษ	1,000	$1,000 * 1.54\% = 15.4$

ตัวอย่างที่ 2 การคำนวณผลขาดทุนจากประสบการณ์ในอดีตของสินเชื่อกู้ยืม ข.
(กรณีสถาบันการเงินไม่สามารถคำนวณค่าความน่าจะเป็น
ในการเปลี่ยนสถานะของสินเชื่อได้อย่างน่าเชื่อถือ)

สถาบันการเงินสามารถคำนวณจำนวนเงินที่ต้องกันเงินสำรองแบบกลุ่มสินเชื่อสำหรับ
สินเชื่อกู้ยืม ข. ที่มียอดคงค้าง ณ วันที่ 31 ธ.ค. 58 (ชั้นปกติ 6,000 บาท และชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ
1,600 บาท) ได้ดังนี้

1. การคำนวณค่าความน่าจะเป็นที่จะจัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน (PD)

ในกรณีที่สถาบันการเงินไม่สามารถคำนวณค่าความน่าจะเป็นในการเปลี่ยนสถานะของ
สินเชื่อกู้ยืม ข. ได้อย่างน่าเชื่อถือ สถาบันการเงินอาจคำนวณค่าความน่าจะเป็นที่สินเชื่อกู้ยืม ข. จะจัดชั้น
ต่ำกว่ามาตรฐานใน 1 ปีข้างหน้าด้วยวิธีอัตราส่วนของสินเชื่อ ซึ่งคำนวณจากข้อมูลประสบการณ์ในอดีต
ของการจัดชั้นสินเชื่อกู้ยืม ข. ได้ดังนี้

ข้อมูล ณ	ชั้นปกติ	ชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	ชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน
1 ม.ค. 54	1,000	600	16
30 มิ.ย. 54	1,500	700	17
31 ธ.ค. 54	2,000	800	18
30 มิ.ย. 55	2,500	900	19
31 ธ.ค. 55	3,000	1,000	20
30 มิ.ย. 56	3,500	1,100	21
31 ธ.ค. 56	4,000	1,200	22
30 มิ.ย. 57	4,500	1,300	23
31 ธ.ค. 57	5,000	1,400	24
30 มิ.ย. 58	5,500	1,500	25
31 ธ.ค. 58	6,000	1,600	26

หน่วย : บาท

- ค่าความน่าจะเป็นที่สินเชื่อกู้ยืม ข. ซึ่งจัดชั้นปกติจะจัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐานใน 1 ปี
สามารถคำนวณได้จากอัตราเฉลี่ยย้อนหลังของสินเชื่อจัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐานต่อสินเชื่อจัดชั้นปกติ
2 งวดการบัญชีที่ผ่านมา ดังนี้

สถานะการจัดชั้นสินเชื่อกู้ยืม ข.		อัตราเฉลี่ยย้อนหลังของสินเชื่อจัดชั้น ต่ำกว่ามาตรฐานต่อสินเชื่อจัดชั้นปกติ
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน ณ	จัดชั้นปกติ ณ	
31 ธ.ค. 54	1 ม.ค. 54	18 / 1,000 = 1.80%
30 มิ.ย. 55	30 มิ.ย. 54	19 / 1,500 = 1.27%
31 ธ.ค. 55	31 ธ.ค. 54	20 / 2,000 = 1.00%
30 มิ.ย. 56	30 มิ.ย. 55	21 / 2,500 = 0.84%
31 ธ.ค. 56	31 ธ.ค. 55	22 / 3,000 = 0.73%

สถานะการจัดชั้นสินเชื่อกลุ่ม ข.		อัตราเฉลี่ยย้อนหลังของสินเชื่อจัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐานต่อสินเชื่อจัดชั้นปกติ
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน ณ	จัดชั้นปกติ ณ	
30 มิ.ย. 57	30 มิ.ย. 56	23 / 3,500 = 0.66%
31 ธ.ค. 57	31 ธ.ค. 56	24 / 4,000 = 0.60%
30 มิ.ย. 58	30 มิ.ย. 57	25 / 4,500 = 0.56%
31 ธ.ค. 58	31 ธ.ค. 57	26 / 5,000 = 0.52%
ร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก $\left[\begin{aligned} &(1.80\% * 1,000) + (1.27\% * 1,500) + (1.00\% * 2,000) + (0.84\% * 2,500) \\ &+ (0.73\% * 3,000) + (0.66\% * 4,000) + (0.56\% * 4,500) + (0.52\% * 5,000) \end{aligned} \right] = 0.73\%$ $(1,000 + 1,500 + 2,000 + 2,500 + 3,000 + 3,500 + 4,000 + 4,500 + 5,000)$		

● ค่าความน่าจะเป็นที่สินเชื่อกลุ่ม ข. ซึ่งจัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ ณ ต้นงวดการบัญชีแรก จะจัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน ใน 1 ปี สามารถคำนวณได้จากอัตราเฉลี่ยย้อนหลังของสินเชื่อจัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐานต่อสินเชื่อจัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ 2 งวดการบัญชีที่ผ่านมา ดังนี้

สถานะการจัดชั้นสินเชื่อกลุ่ม ข.		อัตราเฉลี่ยย้อนหลังของสินเชื่อจัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐานต่อสินเชื่อจัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน ณ	จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ ณ	
31 ธ.ค. 54	1 ม.ค. 54	18 / 600 = 3.00%
30 มิ.ย. 55	30 มิ.ย. 54	19 / 700 = 2.71%
31 ธ.ค. 55	31 ธ.ค. 54	20 / 800 = 2.50%
30 มิ.ย. 56	30 มิ.ย. 55	21 / 900 = 2.33%
31 ธ.ค. 56	31 ธ.ค. 55	22 / 1,000 = 2.20%
30 มิ.ย. 57	30 มิ.ย. 56	23 / 1,100 = 2.09%
31 ธ.ค. 57	31 ธ.ค. 56	24 / 1,200 = 2.00%
30 มิ.ย. 58	30 มิ.ย. 57	25 / 1,300 = 1.92%
31 ธ.ค. 58	31 ธ.ค. 57	26 / 1,400 = 1.86%
ร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก $\left[\begin{aligned} &(3.00\% * 600) + (2.71\% * 700) + (2.50\% * 800) + (2.33\% * 900) + (2.20\% * 1,000) \\ &+ (2.09\% * 1,100) + (2.00\% * 1,200) + (1.92\% * 1,300) + (1.86\% * 1,400) \end{aligned} \right] = 2.20\%$ $(600 + 700 + 800 + 900 + 1,000 + 1,100 + 1,200 + 1,300 + 1,400 + 1,500 + 1,600)$		

2. การคำนวณร้อยละของความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นเมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ต่อยอดหนี้ (LGD)

สมมติว่าจากประสบการณ์ในอดีตพบว่าเมื่อสินเชื่อกลุ่ม ข. จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐานแล้ว จะมีความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นเมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ต่อยอดหนี้ (LGD) ประมาณ 80% (เก็บข้อมูลอัตราการชำระคืนของสินเชื่อกลุ่ม ข. จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐานแล้ว และใช้วิธีการคำนวณเช่นเดียวกับตัวอย่างที่ 1)

3. การคำนวณผลขาดทุนจากประสบการณ์ในอดีต (historical loss experience)

• อัตราผลขาดทุนจากประสบการณ์ในอดีตของสินเชื่อกู้ยืม ข. ที่จัดชั้นปกติ สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned}\text{อัตรา historical loss experience} &= \text{PD} * \text{LGD} \\ &= 0.73\% * 80\% = 0.59\%\end{aligned}$$

• อัตราผลขาดทุนจากประสบการณ์ในอดีตของสินเชื่อกู้ยืม ข. ที่จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned}\text{อัตรา historical loss experience} &= \text{PD} * \text{LGD} \\ &= 2.20\% * 80\% = 1.76\%\end{aligned}$$

4. การกักเงินสำรอง

หากสถาบันการเงินวิเคราะห์แล้วพบว่าไม่มีข้อมูล แนวโน้ม หรือปัจจัยใด ๆ ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าอย่างมีนัยสำคัญอีก สถาบันการเงินจะต้องมีเงินสำรองสำหรับสินเชื่อกู้ยืม ข. เป็นจำนวนดังต่อไปนี้

สถานะการจัดชั้นของสินเชื่อกู้ยืม ข.	ยอดหนี้ ณ สิ้นไตรมาส (EAD)	จำนวนเงินสำรอง (บาท)
ปกติ	6,000	$6,000 * 0.59\% = 35.40$
กล่าวถึงเป็นพิเศษ	1,600	$1,600 * 1.76\% = 28.16$

**ตัวอย่างที่ 3 การคำนวณผลขาดทุนจากประสบการณ์ในอดีตของสินเชื่อกู้ ค.
(กรณีสถาบันการเงินสามารถคำนวณความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น
จากการเปลี่ยนสถานะของสินเชื่อได้อย่างน่าเชื่อถือ)**

สถาบันการเงินสามารถคำนวณจำนวนเงินที่ต้องกันเงินสำรองแบบกลุ่มสินเชื่อสำหรับ
สินเชื่อกู้ ค. ที่มียอดคงค้าง ณ วันที่ 31 ธ.ค. 58 (ชั้นปกติ 10,000 บาท) ได้ดังนี้

ในการคำนวณความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นจากผลขาดทุนจากประสบการณ์ในอดีต
สถาบันการเงินอาจคำนวณได้จากจำนวนเงินที่คาดว่าจะเสียหายจากการเปลี่ยนสถานะของสินเชื่อจัดชั้น
ปกติ หรือสินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ ไปเป็นสินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน สงสัย สงสัยจะสูญ
และสูญที่เกิดขึ้นจริงเฉลี่ย โดยให้คำนวณจากสัดส่วนยอดสินทรัพย์จัดชั้นปกติ หรือสินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึง
เป็นพิเศษ ณ ต้นไตรมาสที่เปลี่ยนสถานะเป็นสินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐานขึ้นไป ณ ต้นไตรมาสนั้น ๆ
ซึ่งสามารถคำนวณได้ ดังนี้

	สินเชื่อกู้ ค. จัดชั้นปกติ ณ เริ่มไตรมาส (บาท)	สินเชื่อกู้ ค. ที่เปลี่ยน สถานะ ณ วันสิ้นสุดไตรมาส (บาท)	จำนวนเงินที่ คาดว่าจะเสียหาย จากการเปลี่ยน สถานะ (ร้อยละ)
ไตรมาส 1 ปี 2558	6,000	40	0.66
ไตรมาส 2 ปี 2558	7,000	60	0.86
ไตรมาส 3 ปี 2558	8,000	80	1.00
ไตรมาส 4 ปี 2558	9,000	100	1.11
อัตราค่าเปลี่ยนสถานะเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก $= \left[\frac{(0.66\% * 6,000 + 0.86\% * 7,000 + 1\% * 8,000 + 1.11\% * 9,000)}{(6,000 + 7,000 + 8,000 + 9,000)} \right]$			0.93

หากสถาบันการเงินวิเคราะห์แล้วพบว่าไม่มีข้อมูล แนวโน้ม หรือปัจจัยใด ๆ ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าอย่างมีนัยสำคัญอีก สถาบันการเงินจะต้องมีเงินสำรองสำหรับ
สินเชื่อกู้ ค. ชั้นปกติ (ยอดหนี้คงค้างจำนวน 10,000 บาท) เป็นจำนวน ดังต่อไปนี้

$$\begin{aligned} \text{จำนวนเงินกันสำรองสำหรับสินเชื่อกู้ ค. ชั้นปกติ} &= 10,000 * 0.93 \\ &= 93 \text{ บาท} \end{aligned}$$

ตารางสรุปประเภทของหลักประกันและมูลค่าของหลักประกันที่สามารถนำมาหักออกจาก
ราคาตามบัญชีของลูกหนีก่อนการกันเงินสำรองตามข้อ 5.2.9

ประเภทหลักประกัน	มูลค่าที่ให้	ความถี่ในการประเมินราคา
1. เงินสด	100%	-
2. ธนบัตรและบัตรธนาคารที่ระลึกเนื่องในโอกาสต่าง ๆ เช่น ในโอกาสกษัตริย์มหามงคล วันราชาภิเษกสมรส และ วันบรมราชาภิเษกครบ 50 ปี ชนิดราคา 500,000 บาท	100% ของมูลค่าที่ตราไว้	-
3. สิทธิในบัญชีเงินฝากที่สถาบันการเงิน หรือ ตัวสัญญาใช้เงินหรือตัวแลกเงินที่สถาบันการเงินนั้นออกเพื่อกู้ยืมเงินจากประชาชน ทั้งนี้ สำหรับกรณีที่เจ้าของบัญชีเงินฝากเป็นบุคคลที่สามซึ่งมิได้นำมาเป็นหลักประกันตามกฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ เจ้าของบัญชีเงินฝากดังกล่าวต้องมีการทำสัญญาตกลงผูกพันค้ำประกันนี้ของลูกหนี้และให้สิทธิแก่สถาบันการเงินสามารถหักเงินฝากของตนเพื่อชำระหนี้ได้ นอกจากนี้สถาบันการเงินต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องด้วย	100%	-
4. การอวัล การรับรอง หรือหนังสือค้ำประกัน กรณีที่เป็น 4.1 Standby Letter of Credit (SBLC) ที่ออกโดยสถาบันการเงินทั้งในและต่างประเทศ และ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้า (ธสน.) 4.2 การอวัล การรับรอง หรือ การออกหนังสือค้ำประกัน (LG) โดยธนาคารพาณิชย์ทั้งในและต่างประเทศ และ ธสน. 4.3 หนังสือค้ำประกัน (LG) ที่ออกโดย บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) 4.4 การประกันการส่งออก (Export Credit Insurance) ของ ธสน. เฉพาะที่ได้มีการโอนสิทธิเรียกร้องให้สถาบันการเงินแล้ว	100% ของวงเงินที่ระบุใน SBLC 95% ของวงเงินอวัล วงเงินรับรองหรือวงเงิน LG 90% ของวงเงิน LG 75 % ของหนังสือรับประกันการส่งออก	-

ประเภทหลักประกัน	มูลค่าที่ให้	ความถี่ในการประเมินราคา
<p>5. การค้ำประกัน พันธบัตร หรือหลักทรัพย์รัฐบาล กรณีที่เป็น</p> <p>5.1 การค้ำประกันจากกระทรวงการคลังไทย หรือกรณี ที่รัฐบาลไทยจะจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อชำระหนี้ หรือมี หลักฐานว่าจะได้รับเงินจากหน่วยงานราชการไทยอย่างแน่นอน หรือเป็นการให้สินเชื่อแก่ธนาคารแห่งประเทศไทย</p> <p>5.2 พันธบัตรรัฐบาลไทย ตัวเงินคลัง พันธบัตรธนาคารแห่ง ประเทศไทย พันธบัตรกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบ สถาบันการเงิน พันธบัตรรัฐวิสาหกิจที่รัฐบาลไทยค้ำประกันต้นเงิน และดอกเบี้ย</p> <p>5.3 หลักทรัพย์รัฐบาลต่างประเทศที่มีน้ำหนักความเสี่ยงตาม ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณ สินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์ หรือสำหรับ บริษัทเงินทุน แล้วแต่กรณี เท่ากับ 0</p>	<p>100% ของวงเงิน ค้ำประกัน หรือ วงเงินที่จะได้รับ หน่วยงานดังกล่าว</p> <p>100% ของ ราคาตลาด</p> <p>100% ของ ราคาตลาด</p>	<p>-</p>
<p>6. หลักประกันที่ใกล้เคียงเงินสด</p> <p>6.1 หลักทรัพย์ที่อยู่ในความต้องการของตลาดทั้งหลักทรัพย์ ประเภททุนและหลักทรัพย์ประเภทหนี้ เช่น หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ หุ้นกู้ ตราสารหนี้ ที่มีการซื้อขายกันในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือ ศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ในประเทศไทย ทั้งนี้ ไม่รวมถึงหลักทรัพย์ที่ออกโดยลูกหนี้หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง กับลูกหนี้ตามมาตรา 4 ของพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551</p> <p>6.2 ทองคำ</p> <p>6.3 หน่วยลงทุนที่เป็นหลักประกันทางการเงินในการปรับลด ความเสี่ยงด้านเครดิตด้วยวิธี Comprehensive ตามประกาศ ธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับคำนวณ สินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Standardised Approach (วิธี SA) ซึ่งเป็นหน่วยลงทุนที่มี การกำหนดราคาตลาดที่เปิดเผยเป็นการทั่วไปทุกวัน</p>	<p>95% ของ ราคาตลาด</p>	<p>ทุกสิ้นงวดบัญชี</p>

ประเภทหลักประกัน	มูลค่าที่ให้	ความถี่ในการประเมินราคา
<p>7. หลักประกันอื่น</p> <p>7.1 อสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน อาคาร สิ่งปลูกสร้าง</p> <p>7.2 สิทธิการเช่าที่สามารถเปลี่ยนมือได้ และสามารถประเมินราคาได้</p> <p>7.3 เครื่องจักรที่อยู่ในความต้องการของตลาด</p> <p>7.4 ยานพาหนะที่มีการทำประกันภัย เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ เครื่องบิน เรือ</p>	<p>90% ของราคาประเมิน ยกเว้น ลูกหนี้จัดชั้น สงสัยจะสูญ สงสัย ต่ำกว่ามาตรฐาน ให้คำนวณตามวิธีที่กำหนดในข้อ 5.2.4 (2)</p>	<p>(เฉพาะลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน สงสัย สงสัยจะสูญ)</p> <p>ทุก 3 ปี (ดูค่าเสื่อมราคาทุกปี สำหรับกรณีเครื่องจักรและยานพาหนะ)</p>
<p>7.5 กิจการที่มีมูลค่าไม่เกิน 50 ล้านบาท โดยให้อ้างอิงความหมายคำว่า “กิจการ” ตามกฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ</p> <p>ทั้งนี้ ต้องมีแนวทางการควบคุมภายในที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการของสถาบันการเงิน เพื่อควบคุมและป้องกันการนำทรัพย์สินที่ถูกนับรวมอยู่ในมูลค่ากิจการแล้วใช้เป็นหลักประกันการกู้ยืมเงินกับสถาบันการเงินแห่งอื่นซ้ำ ตลอดจนเพื่อให้แน่ใจถึงความมีอยู่จริงของทรัพย์สินดังกล่าวทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ</p>	<p>60% ของราคาประเมิน</p>	<p>ทุก 1 ปี และให้ประเมินภายใน 60 วัน นับจากวันที่ลูกหนี้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดชั้นจากชั้นปกติหรือกล่าวถึงเป็นพิเศษ เป็นชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน สงสัย หรือสงสัยจะสูญ</p>
<p>7.6 ทรัพย์สินทางปัญญาที่สามารถนำมาเป็นหลักประกันได้ ถูกต้องตามกฎหมาย มีการประเมินราคาได้อย่างน่าเชื่อถือ และสามารถยึดได้ตามกฎหมาย</p>	<p>90% ของราคาประเมิน</p>	<p>ทุก 3 ปี</p>

ประเภทหลักประกัน	มูลค่าที่ให้	ความถี่ในการประเมินราคา
<p>7.7 สินค้าคงคลัง ทั้งนี้ ต้องมีแนวทางการควบคุมภายในที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการของสถาบันการเงิน เพื่อป้องกันการนำสินค้าคงคลังดังกล่าวใช้เป็นหลักประกันการกู้ยืมเงินกับสถาบันการเงินแห่งอื่นซ้ำ ตลอดจนเพื่อให้แน่ใจถึงความมีอยู่จริงของสินค้าคงคลังทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ</p>	<p>60% ของ ราคาประเมิน ยกเว้นกรณีเป็น สินค้าเกษตร ที่มีการซื้อขาย ในตลาดซื้อขาย ล่วงหน้าแห่ง ประเทศไทย ให้ใช้ราคาตลาด</p>	<p>ทุกสิ้นงวดบัญชี -</p>
<p>7.8 สิทธิเรียกร้องตามกฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ (สิทธิเรียกร้องที่ไม่มีตราสาร) ซึ่งสามารถเปลี่ยนมือได้ถูกต้องตามกฎหมาย แต่ไม่รวมถึงสิทธิในบัญชีเงินฝาก และสิทธิการเช่า ซึ่งได้กำหนดมูลค่าไว้ตามข้อ 3 และข้อ 7.2 โดยให้พิจารณามูลค่าตามลูกหนี้แห่งสิทธิเรียกร้อง ดังนี้</p>		
<p>ก. กรณีลูกหนี้แห่งสิทธิเรียกร้องเป็นหน่วยงานราชการไทย ธนาคารแห่งประเทศไทย กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน และรัฐบาลต่างประเทศที่มีน้ำหนักความเสี่ยงตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์ หรือสำหรับบริษัทเงินทุน แล้วแต่กรณี เท่ากับ 0</p>	<p>100% ของจำนวน เงินที่สถาบันการเงิน มีบุริมสิทธิเหนือสิทธิ เรียกร้อง</p>	<p>-</p>
<p>ข. กรณีลูกหนี้แห่งสิทธิเรียกร้องเป็นธนาคารพาณิชย์ ทั้งในและต่างประเทศ</p>	<p>95% ของจำนวน เงินที่สถาบันการเงิน มีบุริมสิทธิเหนือสิทธิ เรียกร้อง</p>	<p>-</p>
<p>ค. กรณีลูกหนี้แห่งสิทธิเรียกร้องเป็นบุคคลอื่นนอกเหนือจากที่กำหนดในข้อ 7.8 ก และ ข</p> <p>ทั้งนี้ สถาบันการเงินต้องแน่ใจว่าลูกหนี้แห่งสิทธิเรียกร้องมีหน้าที่ในการชำระเงินตามสิทธิเรียกร้องนั้น โดยไม่สามารถยกเลิกได้ในทุกกรณี โดยสิทธิเรียกร้องดังกล่าวไม่รวมถึงกรณีที่ถูกหนี้</p>	<p>40% ของจำนวน เงินที่สถาบันการเงิน มีบุริมสิทธิเหนือสิทธิ เรียกร้อง</p>	<p>-</p>

ประเภทหลักประกัน	มูลค่าที่ให้	ความถี่ในการประเมินราคา
<p>แห่งสิทธิเรียกร้องเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้ตามมาตรา 4 ของพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551</p> <p>7.9 หลักประกันนอกเหนือจากข้อ 7.1 – 7.8 ตามที่ได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย</p>	<p>พิจารณา รายกรณี</p>	<p>พิจารณา รายกรณี</p>

คำถาม-คำตอบแบบท้ายประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย
เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน

	ประเด็นหารือ	แนวคำตอบ
(1)	การกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดชั้นและการกันเงินสำรอง	
1	คณะกรรมการสถาบันการเงินสามารถมอบอำนาจในการทบทวนแนวทางการปฏิบัติต่าง ๆ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสายงาน หรืออำนาจหน้าที่ของสายงาน แก่คณะกรรมการชด้อยของสถาบันการเงินได้หรือไม่	การมอบอำนาจดังกล่าวขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของสถาบันการเงิน และคณะกรรมการของสถาบันการเงินเป็นหลัก โดยควรกำหนดแนวทางการมอบอำนาจแก่คณะอนุกรรมการฯ ที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งควรครอบคลุมถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น ลักษณะการมอบอำนาจ ผู้ที่เกี่ยวข้อง และขอบเขตการมอบอำนาจ
(2)	การจัดชั้นสินทรัพย์	
2	ในการพิจารณาจัดชั้น สถาบันการเงินต้องพิจารณาเป็นรายบัญชีหรือรายลูกหนี้	ประกาศ ธปท. กำหนดให้สถาบันการเงินพิจารณาจัดชั้นสินทรัพย์เป็นรายบัญชี โดยสถาบันการเงินต้องคำนึงถึงความเกี่ยวเนื่องของกระแสเงินสดรับของแต่ละบัญชีด้วย โดยหากกระแสเงินสดรับของลูกหนี้ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้มีความเกี่ยวเนื่องกัน ก็อาจต้องพิจารณาจัดชั้นไปด้วยกัน ทั้งนี้ ความเกี่ยวเนื่องของกระแสเงินสดนั้น อาจพิจารณาจากแหล่งที่มาของกระแสเงินสดที่ได้จากการชำระหนี้ว่ามีความเกี่ยวเนื่องกันหรือไม่ เช่น การมีแหล่งที่มาของการชำระหนี้จากแหล่งเดียวกัน หรือมีลักษณะพึ่งพิงกัน <u>ตัวอย่าง</u> : สถาบันการเงินได้ให้สินเชื่อแก่บริษัทแห่งหนึ่ง 3 บัญชี ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> • บัญชีที่ 1 เพื่อซื้อที่ดินและเพื่อสร้างโรงงาน ก • บัญชีที่ 2 เพื่อซื้อเครื่องจักรเพื่อใช้ในการผลิตสินค้าในโรงงาน ก. • บัญชีที่ 3 เพื่อซื้อเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตสินค้าของโรงงาน ข. หากแหล่งที่มาของเงินเพื่อชำระหนี้ของสินเชื่อบัญชีที่ 1 และ 2 นั้นมาจากกระแสเงินสดรับที่ได้จากการขายสินค้าของโรงงาน ก. เช่นกัน ในขณะที่โรงงาน ข. จะผลิตสินค้าคนละชนิดที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับสินค้า ก. สถาบันการเงินควรจัดชั้นสินเชื่อที่ 1 และ 2 ไว้ด้วยกัน
3	ในการพิจารณาจัดชั้นเชิงคุณภาพ สถาบันการเงินควรพิจารณาถึงปัจจัยใดบ้าง	ในการพิจารณาจัดชั้นตามเกณฑ์คุณภาพ สถาบันการเงินควรพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้เป็นหลัก ซึ่งอาจพิจารณาได้จากข้อมูล เช่น ลูกหนี้ประสบปัญหาทางการเงินหรือขาดทุนอย่างหนักจนคาดว่าจะไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ ความเป็นไปได้ว่าลูกหนี้อาจล้มละลาย

	ประเด็นหารือ	แนวคำตอบ
		หรือต้องปรับโครงสร้างทางการเงิน หรือสถาบันการเงิน อาจมีความจำเป็นที่จะต้องผ่อนปรนเงื่อนไขการชำระหนี้ แก่ลูกหนี้ในอนาคต
4	“สินทรัพย์อื่น” ภายใต้หัวข้อสินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ หมายถึงสินทรัพย์ลักษณะใด	สินทรัพย์อื่นภายใต้หัวข้อสินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ ตามประกาศ ธปท. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน หมายถึง ส่วนต่างของราคาตามบัญชีที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมหรือมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน โดยอ้างอิงมูลค่ายุติธรรมหรือมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนตามที่มาตรฐานการบัญชีกำหนด เช่น เงินลงทุนที่มีมูลค่าบัญชีสูงกว่ามูลค่ายุติธรรม
(3) การกันเงินสำรอง		
(3.1) แนวทางการกันเงินสำรอง		
5	ในการพิจารณาเงินสำรอง สถาบันการเงิน ต้องพิจารณาเป็นรายบัญชีหรือรายลูกหนี้	สถาบันการเงินต้องพิจารณากันเงินสำรองสินทรัพย์เป็นรายบัญชีตามลักษณะการจัดชั้นของสินทรัพย์นั้น อย่างไรก็ตาม สถาบันการเงินอาจกันเงินสำรองเป็นรายกลุ่มบัญชีด้วยวิธี Collective approach ได้ หากสามารถจัดกลุ่มสินเชื่อที่มีลักษณะความเสี่ยงด้านเครดิตที่คล้ายคลึงกันได้อย่างเหมาะสมตามที่ ธปท. กำหนด
6	สำหรับสินเชื่อจัดชั้นปกติ และชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ หากสถาบันการเงินเลือกใช้วิธีการกันเงินสำรองแบบ Collective approach สถาบันการเงินสามารถกันเงินสำรองในอัตราที่ต่ำกว่าร้อยละ 1 และ 2 ได้หรือไม่	สถาบันการเงินสามารถกันเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นปกติ และกล่าวถึงเป็นพิเศษ ในอัตราที่ต่ำกว่าร้อยละ 1 และ 2 ได้ หากสถาบันการเงินมีระบบในการคำนวณวิธีการกันเงินสำรองดังกล่าวที่เพียงพอ โดยมีระบบ แนวทาง และวิธีการคำนวณที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีหรือมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงินกำหนด และสามารถสะท้อนความสามารถในการชำระหนี้ของกลุ่มลูกหนี้ นั้น ๆ ได้อย่างเหมาะสม เช่น มีการคำนวณ effective interest rate ตามมาตรฐานการบัญชี มีระบบฐานข้อมูลที่เพียงพอ มีการปรับข้อมูลด้วยแนวโน้มและสภาวะปัจจุบันต่าง ๆ ที่เหมาะสม
7	ฐานข้อมูลที่เพียงพอควรเก็บข้อมูลย้อนหลังเกิน 5 ปี ใช่หรือไม่	ฐานข้อมูลที่เพียงพอควรสามารถสะท้อนความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้และกลุ่มลูกหนี้ ได้อย่างน่าเชื่อถือ โดยระยะเวลาในการเก็บข้อมูลย้อนหลังจะขึ้นกับลักษณะอายุของสินเชื่อแต่ละประเภท และความเชี่ยวชาญในการบริหารสินเชื่อของสถาบันการเงิน ซึ่งโดยทั่วไปแล้วไม่ควรน้อยกว่า 5 – 7 ปี

	ประเด็นหารือ	แนวคำตอบ
8	สถาบันการเงินสามารถรับรู้รายได้เงินกันสำรองส่วนที่ลดลงได้หรือไม่	หากเงินสำรองที่สถาบันการเงินคำนวณได้มีจำนวนน้อยกว่าที่ได้เคยกันเอาไว้ สถาบันการเงินสามารถ reverse หรือนำมาใช้กับลูกหนี้รายอื่นที่มีแนวโน้มจะเป็น NPL ได้
(3.2) การคำนวณ PV ของ Cash Flow		
9	กระแสเงินสดที่ใช้ในการประมาณการนั้น หมายความว่ารวมถึง ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยใช่หรือไม่	ใช่ กระแสเงินสดดังกล่าวควรประมาณจากความสามารถในการชำระหนี้เป็นหลัก โดยพิจารณาถึงปัจจัยจำนวนเงินที่ต้องชำระหนี้ตามสัญญา ลักษณะฐานะทางการเงินและการดำเนินงานของลูกหนี้ เป็นต้น
10	สถาบันการเงินจะสามารถใช้การวิเคราะห์และการจัดทำประมาณการ Cash flow ในขั้นตอนการอนุมัติสินเชื่อของลูกค้าเพื่อกำหนดเงื่อนไขการผ่อนชำระ มาคำนวณ PV ของ Cash flow ได้หรือไม่	โดยปกติหากลูกหนี้เป็น NPL แล้ว ส่วนใหญ่จะไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามระยะเวลาและเงื่อนไขที่สถาบันการเงินเคยประมาณไว้ในขั้นตอนการอนุมัติสินเชื่อ ดังนั้น สถาบันการเงินควรจัดทำประมาณการ Cash flow ใหม่ ให้สอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ และสถานะเศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมในปัจจุบันด้วย
11	สถาบันการเงินที่เลือกวิธี PV ของ Cash flow ต้องพิจารณาเปรียบเทียบประมาณการ Cash flow กับการชำระหนี้จริงของลูกค้าว่าตรงกันหรือไม่ เป็นระยะเวลา 3 เดือน หากงวดการชำระหนี้ของลูกหนี้เป็นงวดละ 3 เดือน หรือ 6 เดือน หรือ 12 เดือน สถาบันการเงินจะต้องพิจารณาการจ่ายชำระหนี้ของลูกหนี้เป็นเวลาถึงงวดการชำระเงิน	กรณีที่งวดการชำระเงินของลูกหนี้ในแต่ละงวดยาวกว่า 3 เดือน ให้ถือว่าพิจารณาการจ่ายชำระหนี้ของลูกหนี้ 1 งวด ได้ผ่านเกณฑ์ระยะเวลา 3 เดือนแล้ว ทั้งนี้ สถาบันการเงินต้องมีการทบทวนประมาณการ Cash flow นั้นเป็นประจำทุกงวดบัญชี เพื่อให้สอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ และควรกันเงินสำรองเพิ่ม หากลูกหนี้ชำระหนี้ได้น้อยกว่าที่กำหนดในประมาณการ Cash flow
12	หากสถาบันการเงินเลือกกันเงินสำรองโดยใช้วิธี PV ของ Cash flow แล้ว ตามประมาณการ Cash flow ได้กำหนดให้ลูกหนี้ชำระเงินทุก 3 เดือน หากลูกหนี้สามารถชำระเงินได้ตามที่กำหนดในครั้งแรก จะถือว่าสถาบันการเงินนั้นสามารถใช้ PV ของ Cash flow ได้หรือไม่	สถาบันการเงินสามารถใช้ PV ของ Cash flow นั้นได้ต่อไป แต่สถาบันการเงินต้องมีการทบทวนประมาณการ Cash flow เป็นประจำทุกงวดบัญชี เพื่อให้สอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ และควรกันเงินสำรองเพิ่ม หากลูกหนี้ชำระหนี้ได้น้อยกว่าที่กำหนดในประมาณการ Cash flow และเมื่อลูกหนี้ได้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว ให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง และตามประกาศ ธปท. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน
13	กรณีการใช้ PV ของ Cash flow โดยในเดือนที่ 1 และ 2 ลูกหนี้จ่ายชำระหนี้ต่ำกว่าประมาณการที่ทำไว้ แต่ในเดือนที่ 3 ลูกหนี้สามารถจ่ายได้ตามประมาณการ รวมทั้งจ่ายส่วนขาดของเดือนที่ 1 และ 2 ทั้งหมดด้วย กรณีนี้จะถือว่าลูกหนี้สามารถปฏิบัติได้ตามกระแสเงินสดที่ประมาณการไว้ใช่หรือไม่	กรณีนี้ถือว่า ลูกหนี้ไม่สามารถปฏิบัติได้ตามประมาณการ Cash flow ที่สถาบันการเงินกำหนดขึ้น โดยพิจารณาว่าลูกหนี้ไม่สามารถจ่ายชำระหนี้ได้ตามประมาณการ Cash flow ที่ตั้งไว้ตั้งแต่เดือนที่ 1 และ 2 แล้ว

	ประเด็นหารือ	แนวคำตอบ
14	<p>กรณีการใช้ PV ของ Cash flow ทาก 3 เดือนแรก ลูกหนี้จ่ายชำระหนี้ไม่เป็นไปตามประมาณการที่ตั้งไว้ ซึ่งสถาบันการเงินต้องกันเงินสำรองส่วนต่างดังกล่าว แล้วต่อมาเมื่อมีการคำนวณ PV ของ Cash flow ใหม่ ซึ่งจะต้องมีจำนวนการกันเงินสำรองตาม PV ของ Cash flow ใหม่ สถาบันการเงินสามารถนำเงินสำรองที่ตั้งไว้ตอนแรกมาใช้ได้หรือไม่ ตัวอย่างเช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> • PV loss ครั้งแรก 3 ล้านบาท • ลูกหนี้ไม่สามารถปฏิบัติตามประมาณการโดยมีส่วนต่าง 2 ล้านบาท ทำให้ต้องตั้งสำรองทั้งสิ้น 5 ล้านบาท • สถาบันการเงินประมาณการ PV ของ Cash flow ใหม่ ซึ่งได้ PV loss 6 ล้านบาท สถาบันการเงินต้องกันสำรองเพิ่ม 6 ล้านบาท หรือกันเพิ่มเพียง 1 ล้านบาท เนื่องจากเดิมตั้งสำรองไว้แล้ว 5 ล้านบาท • จากข้อมูลเดิมข้างต้น แต่ PV loss ครั้งที่ 2 มีเพียง 4 ล้านบาท สถาบันการเงินต้องตั้งสำรองเพิ่ม 4 ล้านบาท หรือสามารถ reverse สำรองที่ตั้งไว้เกินออกได้ 1 ล้านบาท 	<p>หากลูกหนี้จ่ายได้น้อยกว่า Cash floe ที่สถาบันการเงินประมาณไว้ ให้สถาบันการเงินตั้งสำรองตามส่วนต่างของ Cash flow ที่สถาบันการเงินประมาณการกับ Cash flow ที่ลูกหนี้จ่ายได้จริง และหากต่อมาเมื่อมีการคำนวณ PV Cash flow ใหม่ แล้ว PV loss เพิ่มขึ้น ก็ให้ใช้ PV loss ใหม่ และตั้งสำรองเพิ่ม แต่หาก PV loss ลดลงจากเดิม สถาบันการเงินไม่สามารถ reverse สำรองที่ตั้งไว้ได้ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> • ตั้งสำรอง 3 ล้านบาท • ตั้งสำรองเพิ่มอีก 2 ล้านบาท รวมเป็น 5 ล้านบาท • ตั้งสำรองเพิ่มอีก 1 ล้านบาท รวมเป็น 6 ล้านบาท • reverse ไม่ได้ ให้คงเงินสำรองไว้เช่นเดิม
15	<p>กรณีการใช้ PV ของ Cash flow สถาบันการเงินสามารถปรับประมาณการกระแสเงินสดก่อนที่จะครบกำหนด 3 เดือน ได้หรือไม่ หากพิจารณาแล้วพบว่า Cash flow ที่จัดทำขึ้นไม่สอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ในปัจจุบัน</p>	<p>ได้ แต่ถือว่าเป็นการปรับครั้งที่ 2 ซึ่งหากลูกหนี้ไม่สามารถปฏิบัติตาม Cash flow ที่สถาบันการเงินประมาณการได้ภายใน 3 เดือนนับแต่ที่สถาบันการเงินปรับประมาณการครั้งที่ 2 สถาบันการเงินต้องไปใช้วิธี PV ของหลักประกัน</p>
16	<p>หากสถาบันการเงินปรับประมาณการ PV ของ Cash flow ใหม่ เนื่องจากลูกหนี้ไม่สามารถปฏิบัติตามประมาณการ Cash flow ที่กำหนดไว้เดิมได้นั้น จะถือว่าการประมาณการ Cash flow ใหม่เป็นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ด้วยหรือไม่</p>	<p>ไม่ถือว่าเป็นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ เนื่องจากสถาบันการเงินไม่ได้ทำการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ แต่เป็นเพียงการปรับประมาณการ Cash flow ที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้ใหม่เท่านั้น</p>
17	<p>หนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว แต่อยู่ระหว่างรอดูการปฏิบัติตามสัญญา 3 งวด สามารถใช้ PV ของ Cash flow ตามสัญญาเดิมได้หรือไม่</p>	<p>ให้สถาบันการเงินใช้ประมาณการ Cash flow ที่ได้จากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ กับลูกหนี้มาคำนวณ PV ของ Cash flow</p>
18	<p>สถาบันการเงินสามารถใช้วิธี PV ของ Cash flow ในการกันเงินสำรองสำหรับสินเชื่อ</p>	<p>ได้ หากสถาบันการเงินสามารถประมาณกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับและช่วงเวลาที่จะได้รับได้อย่างเหมาะสม</p>

	ประเด็นหารือ	แนวคำตอบ
	ประเภท O/D หรือ Revolving credit ได้หรือไม่	และนำเชื่อดို့ ทั้งนี้ สถาบันการเงินอาจกันเงินสำรองสำหรับสินเชื่อดังกล่าวด้วยวิธี PV ของหลักประกัน หรือ Collective approach ก็ได้
19	สถาบันการเงินต้องทำการวิเคราะห์และจัดทำประมาณการ Cash flow ของลูกหนี้ทุกรายบัญชีสำหรับการให้สินเชื่อแก่ธุรกิจ SME เพื่อกันเงินสำรองหรือไม่	หากลูกหนี้ SME เป็น NPL สถาบันการเงินสามารถคำนวณเงินสำรองตามมาตรฐานการบัญชีหรือมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงิน โดยใช้วิธี PV ของ Cash flow ของลูกหนี้รายนั้น ๆ วิธี PV ของหลักประกัน หรือวิธี Collective approach
(3.3) การคำนวณ PV ของหลักประกัน		
20	กรณีลูกหนี้มีหนี้มากกว่า 1 บัญชี หรือมีหนี้หลายประเภท แต่ใช้หลักประกันร่วมกัน หากสถาบันการเงินพบว่า ลูกหนี้นั้นมีหนี้ที่เป็น NPL 1 บัญชี ส่วนบัญชีอื่น ๆ เคลื่อนไหวเป็นปกติ (หนี้ปกติ) สถาบันการเงินจะนำหลักประกันทั้งหมดมาใช้คำนวณ PV ของหลักประกันกับบัญชีหนี้ NPL เพียงบัญชีเดียวได้หรือไม่ ส่วนบัญชีที่เคลื่อนไหวเป็นปกติ สถาบันการเงินจะทำการคำนวณเป็น PV ของ Cash flow ได้หรือไม่	สถาบันการเงินสามารถเลือกใช้ได้เพียงวิธีเดียวสำหรับลูกหนี้รายนั้น ๆ และเมื่อสถาบันการเงินคำนวณ PV ของหลักประกันแล้ว สามารถนำมูลค่า PV ของหลักประกันนั้นมาหักออกจากบัญชีของหนี้ NPL ก่อนแล้วนำส่วน PV ของหลักประกันที่เหลือไปหักออกจากบัญชีของหนี้ปกติได้ ตัวอย่าง : ลูกหนี้ นาย ก. มีหนี้ปกติ 100 ล้านบาท หนี้ NPL 200 ล้านบาท หลักประกันมีมูลค่าทั้งสิ้น 370 ล้านบาท สมมติว่า คิด PV ของหลักประกันได้ประมาณ 230 ล้านบาท สถาบันการเงินต้องกันเงินสำรองทั้งสิ้น = 0.7 ล้านบาท โดย • หนี้ NPL = 100% x (200 - 230) = 0 • หนี้ปกติ = 1% x (100 - (230 - 200)) = 0.7 ล้านบาท
21	อัตราดอกเบี้ยในสูตรคำนวณ PV ของหลักประกันใช้อัตราดอกเบี้ยคิดลดที่แท้จริง effective interest rate ตามมาตรฐานการบัญชีมาใช้ในการคิดลดได้หรือไม่	ได้ แต่สถาบันการเงินจะต้องเตรียมเอกสารหลักฐานการคำนวณดังกล่าวเพื่อให้ผู้ตรวจสอบของ ธปท. ตรวจสอบได้
22	หากสถาบันการเงินจะคำนวณ PV ของหลักประกันที่เป็นอสังหาริมทรัพย์ทั้งหมดของลูกหนี้ NPL ทุกราย โดยใช้ 62% ของราคาประเมินได้หรือไม่	สถาบันการเงินสามารถใช้อัตรา 62% ของราคาประเมินเป็นอัตราที่คำนวณได้จาก PV ของหลักประกันประเภทอสังหาริมทรัพย์ได้ แต่หากเห็นว่า จำนวนปี และอัตราดอกเบี้ยที่ใช้ในการคำนวณมูลค่าปัจจุบันของสถาบันการเงินไม่เป็นไปตามข้อกำหนดข้างต้นและมีหลักฐานที่พิสูจน์ได้ก็สามารถคำนวณมูลค่าปัจจุบันของหลักประกันตามที่สถาบันการเงินเห็นสมควรได้ แต่จะต้องจัดเตรียมเอกสารและหลักฐานการคำนวณดังกล่าว เพื่อให้ผู้ตรวจสอบของ ธปท. ตรวจสอบได้
23	เครื่องจักรที่อยู่ในความต้องการของตลาดที่สามารถนำมาคำนวณ PV ของหลักประกันได้ หมายถึงเครื่องจักรประเภทใด	หากเครื่องจักรใดสถาบันการเงินไม่สามารถหาราคาตลาดได้หรือเป็นเครื่องจักรที่สร้างขึ้นโดยเฉพาะสำหรับธุรกิจของลูกหนี้ หรือสถาบันการเงินไม่สามารถแยกเครื่องจักรที่อยู่ในความต้องการของตลาดได้ เนื่องจากไม่มีเครื่องชี้วัด

	ประเด็นหารือ	แนวคำตอบ
		<p>หรือสิ่งบ่งบอกว่าเครื่องจักรนั้นอยู่ในความต้องการของตลาดหรือไม่ สถาบันการเงินควรถือเป็นเครื่องจักรที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด ไม่สามารถนำมาใช้ในการคำนวณเงินสำรอง</p> <p>ทั้งนี้ สถาบันการเงินจะต้องเป็นผู้พิจารณาว่า หากประสงค์จะนำเครื่องจักรนั้น มาคำนวณในการกันเงินสำรองต้องสามารถแสดงให้เห็นผู้ตรวจสอบ ธปท. พิจารณาได้ว่า เครื่องจักรดังกล่าวอยู่ในความต้องการของตลาด</p>
24	<p>กรณีเครื่องจักรที่ไม่มีเลขทะเบียน แต่มีการจดทะเบียนเป็นหลักประกันตาม พ.ร.บ. หลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. 2558 สามารถนำมาหักมูลหนี้ก่อนการกันสำรองได้หรือไม่</p>	<p>เครื่องจักรที่สามารถนำมาหักมูลหนี้ก่อนการกันเงินสำรอง ต้องเป็นเครื่องจักรที่อยู่ในความต้องการของตลาดที่สามารถนำมาเป็นหลักประกันได้ตามกฎหมาย ดังนั้น จึงหมายความรวมถึง เครื่องจักรที่อยู่ในความต้องการของตลาดแต่ไม่มีเลขทะเบียน และได้นำไปจดทะเบียนหลักประกันตาม พ.ร.บ. หลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. 2558 แล้วด้วย</p>
25	<p>รถฟอร์คลิฟท์ รถเครน ถือเป็นเครื่องจักรหรือไม่</p>	<p>รถฟอร์คลิฟท์ รถเครน ถือเป็นหลักประกันประเภทเครื่องจักร</p>
26	<p>กรณีที่การประเมินราคารถยนต์ไม่ได้กระทำในเดือนที่กันเงินสำรอง เช่น ประเมินไว้เดือน ก.ค. 51 แต่เวลาคำนวณการกันเงินสำรองงวดเดือน ธ.ค. 51 จะคิดค่าเสื่อมอย่างไร เนื่องจากตามเกณฑ์ให้ประเมินทุก 3 ปี แต่ดูค่าเสื่อมทุกปี</p>	<p>สถาบันการเงินต้องคิดค่าเสื่อมทุกปี แต่ในกรณีที่มีเศษปีไม่ครบปี สถาบันการเงินสามารถคิดมูลค่ารถยนต์โดยหักค่าเสื่อมสำหรับช่วงเดือนที่ผ่านมา ตามตัวอย่างคือ หากประเมินเมื่อ ก.ค. 51 ให้ สถาบันการเงินคิดค่าเสื่อมสำหรับรถยนต์ที่ใช้งานมาแล้ว 6 เดือน (ก.ค. – ธ.ค. 51)</p>
27	<p>สถาบันการเงินยังคงต้องคิดค่าเสื่อมทุกปีสำหรับเครื่องจักรที่ไม่ได้มีการใช้งานหรือไม่</p>	<p>ใช่ ซึ่งในการประเมินราคาควรพิจารณาลักษณะเครื่องจักรว่าอยู่ในความต้องการของตลาดและยังคงสามารถใช้งานได้หรือไม่ประกอบด้วย</p>
28	<p>การคำนวณ PV ของหลักประกัน หากอายุการใช้งานของหลักประกันเริ่มแรกกำหนดไว้ 5 ปี แต่เมื่อผ่านระยะเวลา 5 ปีมาแล้ว เครื่องจักรยังสามารถใช้งานต่อไปได้ โดยสถาบันการเงินได้มีการประเมินราคาหลักประกันใหม่ และผู้ประเมินราคาได้ระบุในรายงานการประเมินว่าหลักประกันนี้จะสามารถใช้งานต่อไปได้อีก X ปี สถาบันการเงินสามารถใช้ราคาประเมินใหม่มาคำนวณค่าเสื่อมราคาของหลักประกัน และ PV ของหลักประกันได้หรือไม่</p>	<p>สถาบันการเงินสามารถใช้ระยะเวลา และราคาประเมินที่ระบุไว้ในรายงานการประเมินราคา เพื่อใช้ในการพิจารณาค่าเสื่อมราคาของหลักประกันดังกล่าว และคำนวณ PV ของหลักประกันนั้นต่อไป</p>
29	<p>กรณีเช่าซื้อรถยนต์ที่มีอายุการใช้งาน 5 ปี ถ้าซื้อรถมาเกิน 5 ปี แล้วเพื่อมาจัดเช่าซื้อปีที่ 6</p>	<p>ไม่ได้ เนื่องจากมูลค่าหลังหักค่าเสื่อมเป็น 0</p>

	ประเด็นหารือ	แนวคำตอบ
	สามารถนำมาคิดเป็นมูลค่าหลักประกันได้หรือไม่	
30	สถาบันการเงินสามารถนำเรือที่อยู่ระหว่างการต่อที่ได้รับความเสียหายเป็นหลักประกันในการให้สินเชื่อ มาหักลดมูลหนี้ก่อนการกันเงินสำรองได้หรือไม่	เรือที่อยู่ระหว่างการต่อตาม พ.ร.บ. การจํานองเรือ และบุริมสิทธิทางทะเล (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2558 ถือเป็นหลักประกันประเภทยานพาหนะที่สามารถหักลดมูลหนี้ก่อนการกันเงินสำรองได้
(3.4) การคํานวณ Collective approach		
31	สถาบันการเงินสามารถเลือกใช้วิธี Collective approach สำหรับสินเชื่อบางรายหรือบางกลุ่มได้หรือไม่	สถาบันการเงินสามารถเลือกใช้วิธีการกันเงินสำรองแบบ Collective สำหรับสินเชื่อบางประเภทได้ อย่างไรก็ตาม หากสถาบันการเงินเลือกใช้วิธีการกันเงินสำรองสำหรับสินเชื่อประเภทใด ให้ใช้วิธีดังกล่าวสำหรับสินเชื่อทุกรายในสินเชื่อประเภทนั้น
32	สถาบันการเงินสามารถเลือกใช้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (EIR) สำหรับการคํานวณการกันเงินสำรองสำหรับสินเชื่อบางรายหรือบางกลุ่มได้หรือไม่	สถาบันการเงินสามารถเลือกใช้อัตราดอกเบี้ยดังกล่าวสำหรับสินเชื่อบางประเภทได้ อย่างไรก็ตาม หากสถาบันการเงินเลือกใช้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงสำหรับสินเชื่อประเภทใด ให้ใช้วิธีดังกล่าวสำหรับสินเชื่อทุกรายในสินเชื่อประเภทนั้น
33	สถาบันการเงินสามารถจัดกลุ่มสินเชื่อเพื่อใช้ในการคํานวณการกันเงินสำรองตาม Internal rating สำหรับสินเชื่อแต่ละประเภทเพียงอย่างเดียวได้หรือไม่	ไม่ได้ สถาบันการเงินต้องจัดกลุ่มสินเชื่ออย่างน้อยตามลักษณะวัตถุประสงค์การให้สินเชื่อ สถานการณ์ค้างชำระหรือการจัดชั้นของสินเชื่อ และอายุของสินเชื่อ อย่างไรก็ดี สถาบันการเงินอาจจัดกลุ่มสินเชื่อเพิ่มเติมตามลักษณะ Internal rating ของลูกหนี้ หรือปัจจัยอื่น ๆ เพิ่มเติมเพื่อให้สามารถสะท้อนความเสี่ยงด้านเครดิตที่คล้ายคลึงกันได้ดียิ่งขึ้นก็ได้
34	สถาบันการเงินสามารถเลือกใช้แบบจำลองอื่นนอกเหนือจากแบบจำลองตามตัวอย่างของ ธปท. ได้หรือไม่	ได้ สถาบันการเงินสามารถใช้แบบจำลองทางการเงิน ทางสถิติหรือทางคณิตศาสตร์ ซึ่งได้รับการยอมรับเป็นการทั่วไปในการคํานวณผลขาดทุนจากประสบการณ์ในอดีตก็ได้ ทั้งนี้ แบบจำลองดังกล่าวต้องมีการพิจารณาถึงผลกระทบจากมูลค่าเงินตามระยะเวลา (time value of money) สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชี และมีการกำหนดสมมติฐานเบื้องต้นที่สอดคล้องกับ ธปท. เช่น การด้อยค่าหรือการ default ของสินทรัพย์ ให้หมายความรวมถึงการจัดชั้นสินทรัพย์ชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน การกำหนด emergency period หรือระยะ incurred but not report ของการด้อยค่าไม่น้อยกว่า 1 ปี

	ประเด็นหารือ	แนวคำตอบ
35	ตามตัวอย่างแบบจำลองของ ธปท. สถาบันการเงินสามารถใช้หลักเกณฑ์การประมาณเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการชำระหนี้หรือการขายหลักประกัน เช่น 62% ของราคาประเมินอสังหาริมทรัพย์มาใช้ในการคำนวณ Loss Given Default ได้หรือไม่	ไม่ได้ เนื่องจากการกันเงินสำรองวิธี Collective approach จะกันเงินสำรองจากผลขาดทุนจากประสบการณ์ในอดีต ดังนั้น กระแสเงินสดที่นำมาใช้ในการคำนวณ LGD จึงควรเป็นกระแสเงินสดที่ได้รับจริงในอดีต
36	ตามตัวอย่างแบบจำลองของ ธปท. ค่า Exposure at Default (EAD) จะหมายความรวมถึงยอดหนี้รวมดอกเบี้ยค้างรับหรือไม่	EAD จะหมายความถึง ยอดหนี้ตามบัญชีในช่วงเวลานั้น ๆ
37	ในการคำนวณ หากค่า PD ที่สถาบันการเงินคำนวณออกมาได้มีความแตกต่างกันมาก สถาบันการเงินสามารถตัดค่า PD ที่มีจำนวนสูงหรือต่ำกว่าค่ามาตรฐานเป็นจำนวนมากออกได้หรือไม่	ขึ้นกับดุลยพินิจของสถาบันการเงิน โดยสถาบันการเงินอาจทำการหาค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก หรือหาค่าเฉลี่ยเป็นลักษณะ range ตามค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน หรือใช้วิธีการทางสถิติอื่น ๆ ทั้งนี้ สถาบันการเงินจะต้องเก็บข้อมูลและแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวไว้เพื่อให้ผู้ตรวจสอบสามารถเข้าไปตรวจสอบได้
38	การคำนวณแบบจำลองได้อย่างน่าเชื่อถือ หมายความว่ารวมถึง การมีระบบฐานข้อมูลที่เพียงพอหรือไม่	การคำนวณได้อย่างน่าเชื่อถือ หมายถึง การคำนวณที่ให้ค่าสะท้อนความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าหรือกลุ่มลูกค้าได้อย่างสมเหตุสมผล ซึ่งรวมถึงการมีฐานข้อมูลที่เพียงพอ การมีแบบจำลองที่สามารถสะท้อนความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าได้ การ monitor และ update แบบจำลองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถสะท้อนความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าได้ เป็นต้น
(3.5) ประเภทและมูลค่าของหลักประกัน		
39	กิจการมีมูลค่ามากกว่า 50 ล้านบาท สามารถนำมาเป็นหลักทรัพย์ก่อนการกันเงินสำรองได้หรือไม่	ได้ สถาบันการเงินสามารถนำกิจการที่มีมูลค่ามากกว่า 50 ล้านบาท มาหักมูลหนี้ก่อนการกันสำรองได้ โดยคิดมูลค่าได้เท่ากับร้อยละ 60 ของ 50 ล้านบาท
40	ในการพิจารณารับกิจการเป็นหลักประกัน สถาบันการเงินสามารถแยกสินทรัพย์ของกิจการบางส่วน เช่น เครื่องจักร สินค้าคงคลัง อสังหาริมทรัพย์ ไปจดจำนำ / จำนองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เพื่อให้มีบุริมสิทธิแทนการจดทะเบียนหลักประกันทางธุรกิจ และสินทรัพย์ของกิจการส่วนที่เหลือไปจดทะเบียนสัญญาหลักประกันทางธุรกิจตาม พ.ร.บ. หลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. 2558 ได้หรือไม่	สถาบันการเงินสามารถใช้ดุลพินิจของสถาบันการเงินในการรับหลักประกันได้ ไม่ว่าจะ (1) นำกิจการทั้งกิจการไปจดทะเบียนหลักประกันทางธุรกิจ หรือ (2) แยกสินทรัพย์บางรายการของกิจการไปจดจำนอง / จำนองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และนำสินทรัพย์ของกิจการส่วนที่เหลือไปจดทะเบียนสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ อย่างไรก็ตาม สถาบันการเงินต้องกำหนดนโยบายการพิจารณาหลักประกันให้ชัดเจน และใช้วิธีเดียวกันนั้นตลอดอายุสินเชื่อ นั้น ๆ ไม่สามารถเปลี่ยนวิธีการรับหลักประกันได้นอกจากนี้ สถาบันการเงินต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบของสินทรัพย์ที่นำมาจดทะเบียนเป็นกิจการว่าเพียงพอ

	ประเด็นหารือ	แนวคำตอบ
		<p>ที่จะให้ผู้รับโอนกิจการสามารถประกอบกิจการต่อไปได้ ในทันทีตามเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ. หลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. 2558 แม้ว่าจะปราศจากสินทรัพย์ที่ไม่ได้นำมารวมจดทะเบียนเป็นหลักประกันประเภทกิจการก็ตาม</p> <p>ทั้งนี้ ในการประเมินราคากิจการ สถาบันการเงินจะต้องประเมินราคากิจการทั้งกิจการ โดยอ้างอิงจากสินทรัพย์ที่สถาบันการเงินนำมาจดทะเบียนเป็นหลักประกันประเภทกิจการเท่านั้น ไม่สามารถรวมสินทรัพย์ที่ไม่ได้นำมารวมในการจดทะเบียนกิจการได้</p>
41	<p>สำหรับกิจการที่การโอนใบอนุญาตต้องได้รับความยินยอมจากทางราชการก่อน ถ้า ณ วันที่รับกิจการเป็นหลักประกัน ทางราชการ ยังไม่ได้ให้การยืนยันชัดเจนว่าจะยินยอมให้โอนใบอนุญาตได้ ยังถือเป็นกิจการที่เป็นหลักประกันทางธุรกิจตามหลักเกณฑ์นี้หรือไม่</p>	<p>ในการพิจารณารับหลักประกันประเภทกิจการที่ต้องได้รับใบอนุญาตนั้น สถาบันการเงินควรพิจารณาว่าใบอนุญาตดังกล่าวถือเป็นองค์ประกอบของกิจการหรือไม่ กล่าวคือ หากไม่มีใบอนุญาตดังกล่าว ผู้รับโอนกิจการจะยังคงสามารถประกอบกิจการต่อไปได้ทันทีตามเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ. หลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. 2558 หรือไม่</p> <p>หากไม่มีใบอนุญาตแล้ว กิจการไม่สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ การรับกิจการในกรณีดังกล่าวนี้เป็นหลักประกันที่ไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ. หลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. 2558 และไม่สามารถนำมูลค่ากิจการดังกล่าวมาหักลดมูลหนี้ก่อนการกันเงินสำรองได้</p>
42	<p>สิทธิเรียกร้องดังต่อไปนี้ ถือเป็นสิทธิเรียกร้องที่สามารถนำมาหักลดมูลหนี้ก่อนการกันเงินสำรองได้หรือไม่</p> <ul style="list-style-type: none"> • สิทธิเรียกร้องตามกรมธรรม์ประกันชีวิต และประกันภัยที่นำไปจดทะเบียนหลักประกันทางธุรกิจ • สิทธิเรียกร้องที่ไม่มีตราสารในการรับทรัพย์สินอื่น ซึ่งมีใช้การรับเงินโดยตรง เช่น สิทธิเรียกร้องในการรับประโยชน์ตามหนังสือค้ำประกัน 	<p>เนื่องจากสิทธิเรียกร้องดังกล่าวถือเป็นสิทธิเรียกร้องที่ไม่มีตราสารตาม พ.ร.บ. หลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. 2558 จึงถือเป็นสิทธิเรียกร้องที่สามารถนำมาหักลดมูลหนี้ก่อนการกันเงินสำรองได้ (หากสามารถเปลี่ยนมือได้ตามกฎหมายกำหนด)</p> <p>อย่างไรก็ดี เนื่องจากบุริมสิทธิของสถาบันการเงินในสิทธิเรียกร้องบางกรณี เช่น กรมธรรม์ประกันภัย กรมธรรม์ประกันชีวิต อาจอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่จำกัด ซึ่งอาจมีใช้กรณีที่ลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ ดังนั้น สิทธิเรียกร้องที่สามารถนำมาหักลดมูลหนี้ก่อนการกันเงินสำรองได้นั้น จะจำกัดเฉพาะส่วนที่สถาบันการเงินสามารถเรียกร้องได้เมื่อลูกหนี้มีการผิดนัดชำระหนี้ ซึ่งไม่สามารถยกเลิกได้ทุกกรณี เช่น เงินส่วนที่บริษัทประกันชีวิตจ่ายคืนเป็นรายปีเป็นการทั่วไป โดยมีได้มีเงื่อนไขเพิ่มเติม เช่น เฉพาะกรณีลูกหนี้เสียชีวิตเท่านั้น</p>

	ประเด็นหารือ	แนวคำตอบ
43	สิทธิเรียกร้องจากหน่วยงานราชการไทย หมายรวมถึง หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือไม่	หน่วยงานราชการไทย หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ซึ่งไม่รวมถึงรัฐวิสาหกิจ โดยสิทธิเรียกร้องจากรัฐวิสาหกิจให้ถือเป็นสิทธิเรียกร้องจากบุคคลอื่น
44	สิทธิเรียกร้องจาก Multilateral Development Banks (MDBs) หรือองค์กรที่มีน้ำหนัก ความเสี่ยงร้อยละ 0 ตามประกาศ ธปท. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์ เสี่ยงด้านเครดิต โดยวิธี SA สามารถหักออก จากมูลหนี้ก่อนการกันเงินสำรองได้หรือไม่	การปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรอง ในครั้งนี้ เพื่อรองรับ พ.ร.บ. หลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. 2558 ซึ่งมีเจตนารมณ์ในการส่งเสริมการเข้าถึง แหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายย่อยที่ปัจจุบันไม่สามารถ เข้าถึงแหล่งสินเชื่อได้เนื่องจากไม่มีหลักประกัน ดังนั้น สิทธิเรียกร้องจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่ไม่เข้าข่ายเป็น หลักประกันของผู้ประกอบการรายย่อย เช่น MDBs ธนาคารกลางต่างประเทศ ให้สถาบันการเงินหรือ ธปท. เป็นรายกรณี
45	กรณีที่เป็นสิทธิเรียกร้องที่ไม่ได้มาจาก ธนาคารพาณิชย์โดยตรง แต่เป็นสิทธิเรียกร้อง ที่ธนาคารพาณิชย์เป็นผู้ค้ำประกันการชำระหนี้ 100% อีกทอดหนึ่ง จะเข้าลักษณะเป็นสิทธิ เรียกร้องที่มีลูกหนี้แห่งสิทธิเป็นธนาคาร พาณิชย์หรือไม่	สิทธิเรียกร้องที่จดทะเบียนสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ สามารถนำมาหักมูลหนี้ก่อนการกันสำรองได้ โดยมูลค่า ที่ใช้ได้นั้นให้พิจารณาตามลักษณะความเสี่ยงของสิทธิ เรียกร้องแต่ละประเภท (look through) อย่างไรก็ดี หากมีบุคคลอื่น เช่น ธนาคารพาณิชย์ค้ำประกัน การชำระเงินของสิทธิเรียกร้องนั้น สถาบันการเงินสามารถ พิจารณาว่า ลูกหนี้แห่งสิทธิเป็นธนาคารพาณิชย์ และ จะใช้มูลค่าร้อยละ 95% ได้ก็ต่อเมื่อธนาคารพาณิชย์นั้น มีหน้าที่ในการชำระเงินตามสิทธิเรียกร้อง โดยไม่สามารถ ยกเลิกได้ในทุกกรณี
46	กรณีที่สิทธิเรียกร้องที่สถาบันการเงินรับเป็น หลักประกันไม่ได้อยู่ในลำดับหนึ่ง สามารถ นำมาหักมูลหนี้ก่อนการกันเงินสำรองได้ หรือไม่ และจำนวนเท่าใด	สามารถนำมาหักมูลหนี้ก่อนการกันเงินสำรองได้เฉพาะ ส่วนที่ไม่ได้มีการจัดบุริมสิทธิจากเจ้าหนี้อื่นก่อนหน้า
47	กรณีสิทธิเรียกร้องที่รับเป็นหลักประกันไม่ได้ กำหนดสิทธิเรียกร้องโดยเฉพาะเจาะจง เช่น บริษัท A ตกลงให้สิทธิเรียกร้องในลูกหนี้การค้า ทั้งหมดของบริษัท A เป็นหลักประกันทาง ธุรกิจของธนาคาร B โดยไม่ได้ระบุว่าเป็นของ ลูกหนี้รายใดบ้าง สามารถนำสิทธิเรียกร้อง ดังกล่าวมาหักออกจากมูลหนี้ก่อนการกัน สำรองได้หรือไม่	การพิจารณามูลค่าของสิทธิเรียกร้องในการนำมาหัก มูลหนี้ก่อนการกันสำรอง ให้พิจารณาว่าลูกหนี้แห่งสิทธิ เรียกร้องเป็นบุคคลใด เช่น หากเป็นธนาคารพาณิชย์ กำหนดมูลค่าที่ใช้ได้คือร้อยละ 95 ในกรณีที่สถาบันการเงินไม่สามารถระบุลูกหนี้แห่งสิทธิ เรียกร้องได้ว่า สถาบันการเงินจะได้รับเงินตามสิทธิเรียกร้อง ดังกล่าวจากผู้ใด ให้พิจารณาเป็นสิทธิเรียกร้องจาก บุคคลอื่น ซึ่งกำหนดมูลค่าที่ร้อยละ 40
48	กรณีสิทธิเรียกร้องที่ไม่มีตราสาร สถาบันการเงิน จะพิจารณามูลค่าตามรายละเอียดที่ระบุ	มูลค่าของสิทธิเรียกร้องที่ไม่มีตราสารที่จะนำมาคำนวณ เพื่อหักลดมูลหนี้ก่อนการกันเงินสำรอง จะต้องเป็นมูลค่าที่ สถาบันการเงินมีบุริมสิทธิอย่างแท้จริงที่จะได้รับประโยชน์

	ประเด็นหารือ	แนวคำตอบ
	<p>ในสิทธิเรียกร้องตามสัญญาที่มีการกำหนดช่วงเวลาหรือระยะเวลาของสัญญาอย่างไร</p>	<p>จากสิทธิเรียกร้องดังกล่าวในอนาคต เช่น เป็นมูลค่าในส่วนที่มีบุริมสิทธิคงเหลือที่แท้จริงในสิทธิเรียกร้องจะได้รับเงินจากบุคคลใดบุคคลหนึ่ง</p> <p>ตัวอย่าง : กรณีของสิทธิเรียกร้องที่จะได้รับเงินปีละ 10 ล้านบาท เป็นเวลา 5 ปี ในกรณีนี้ให้สถาบันการเงินพิจารณาเฉพาะส่วนที่มีบุริมสิทธิที่จะได้รับเงินตามอายุสิทธิเรียกร้องที่คงเหลืออยู่ เช่น หากสัญญาดังกล่าวผ่านไปแล้ว 3 ปี สถาบันการเงินก็ควรพิจารณาเฉพาะส่วนที่มีบุริมสิทธิใน 2 ปีที่คงเหลืออยู่นั้น</p>
<p>49</p>	<p>ในกรณีที่ใช้การโอนสิทธิการรับเงินโดยไม่จดทะเบียนภายใต้ พ.ร.บ. หลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. 2558 สถาบันการเงินจะสามารถนำหลักประกันประเภทสิทธิเรียกร้องมาใช้คำนวณกันเงินสำรองได้หรือไม่ และหากได้จะได้สัดส่วนเท่ากันกับการนำไปจดทะเบียนหลักประกันทางธุรกิจหรือไม่</p>	<p>สถาบันการเงินสามารถนำหลักประกันประเภทสิทธิเรียกร้องดังกล่าวมาหักลดมูลหนี้ก่อนการกันเงินสำรองได้ หากการโอนสิทธิการรับเงินดังกล่าวเป็นการดำเนินการที่ถูกต้องตามกฎหมาย และทำให้สถาบันการเงินมีบุริมสิทธิในสิทธิเรียกร้องนั้นเทียบเท่ากับการจดทะเบียนสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ เช่น การทำสัญญาหักกลบลบหนี้สำหรับสิทธิในบัญชีเงินฝาก ทั้งกรณีบัญชีเงินฝากของลูกหนี้และบัญชีเงินฝากของบุคคลที่ 3</p>
<p>50</p>	<p>บัญชีเงินฝากที่ฝากไว้ที่สถาบันการเงินอื่น ทั้งกรณีบัญชีเงินฝากของลูกหนี้และบัญชีเงินฝากบุคคลที่ 3 สามารถนำมาหักมูลหนี้ก่อนการกันสำรองได้หรือไม่</p>	<p>สถาบันการเงินสามารถนำบัญชีเงินฝากที่ฝากไว้กับสถาบันการเงินอื่น มาหักลดมูลหนี้ก่อนการกันเงินสำรองได้ หากสถาบันการเงินมีการนำบัญชีเงินฝากดังกล่าวไปจดทะเบียนหลักประกันทางธุรกิจ ภายใต้ พ.ร.บ. หลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. 2558 และได้มีการดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่าสถาบันการเงินอื่นนั้นจะหักเงินฝากเพื่อชำระหนี้ของสถาบันการเงินตนเองได้ทันที</p>
<p>51</p>	<p>หน่วยลงทุนกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์สามารถนำมาเป็นหลักประกันได้หรือไม่</p>	<p>ไม่ได้ เนื่องจากหน่วยลงทุนที่สามารถนำมาเป็นหลักประกันได้ ต้องเป็นหน่วยลงทุนที่เป็นหลักประกันทางการเงินในการบรรเทาความเสี่ยงด้านเครดิตด้วยวิธี Comprehensive ตามหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต โดยวิธี SA ซึ่งมีลักษณะดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีราคาตลาดเปิดเผยเป็นการทั่วไปทุกวัน 2. ลงทุนในตราสารที่เป็นหลักประกันทางการเงินตามวิธี Comprehensive ซึ่งไม่รวมถึงอสังหาริมทรัพย์ <p>นอกจากนี้ ตราสารที่เป็นหลักประกันทางการเงินดังกล่าว ต้องไม่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน (positive correlation) กับลูกหนี้อย่างมีนัยสำคัญ เช่น ไม่เป็นหลักทรัพย์ที่ออกโดยลูกหนี้หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้</p>

	ประเด็นหารือ	แนวคำตอบ
(4)	การประเมินราคา	
52	สถาบันการเงินจะสามารถกำหนดอายุของเครื่องจักรเองได้หรือไม่	ในการประเมินราคาเครื่องจักร ให้สถาบันการเงินแจ้งผู้ประเมินราคาให้ระบุอายุของเครื่องจักรที่สามารถใช้งานได้ต่อไปด้วย
53	ในการประเมินราคาหลักทรัพย์ของลูกหนี้ที่ ธพท. กำหนดว่า ไม่จำเป็นต้องประเมินราคาทุก 3 ปี หากลูกหนี้รายนั้นเป็นลูกหนี้ชั้นปกติ และกล่าวถึงเป็นพิเศษ โดยหากมีการประเมินราคาหลักประกันตามหลักเกณฑ์ที่ ธพท. กำหนดไปแล้ว ตั้งแต่ที่สถาบันการเงินให้สินเชื่อครั้งแรก แต่หากต่อมาลูกหนี้เปลี่ยนสถานะเป็น NPL ในปีที่ 4 ต้องกลับมาประเมินมูลค่าหลักประกันอีกหรือไม่	สถาบันการเงินจะต้องประเมินราคาใหม่ เนื่องจากราคาเดิมที่ประเมินไว้ครั้งแรกมีอายุเกิน 3 ปีแล้ว หากสถาบันการเงินไม่ประเมินมูลค่าหลักประกันใหม่ สถาบันการเงินจะไม่สามารถใช้มูลค่าหลักประกันนั้น มาคิด PV ของหลักประกัน เพื่อหักจากยอดหนี้ก่อนการคำนวณการกันเงินสำรองได้
54	กรณีลูกหนี้ที่ยังไม่เป็น NPL การประเมินราคายานพาหนะ หรือเครื่องจักร เพื่อนำมาคำนวณเงินสำรองต้องพิจารณาค่าเสื่อมราคาหรือไม่	ในการประเมินราคายานพาหนะหรือเครื่องจักรที่เป็นหลักประกันของลูกหนี้ที่ยังไม่เป็น NPL ให้พิจารณาค่าเสื่อมด้วยตามที่ระบุในแนวนโยบายการประเมินราคาหลักประกัน และอสังหาริมทรัพย์รอการขายที่ได้มาจากการรับชำระหนี้ การประกันการให้สินเชื่อ หรือที่ซื้อมาจากการขายทอดตลาดของสถาบันการเงิน
(5)	การจัดชั้นและกันเงินสำรองสำหรับสินเชื่อเพื่อผู้สูงอายุโดยมีที่อยู่อาศัยเป็นหลักประกัน (เพิ่มเติมวันที่ 15 ธ.ค. 60 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 1 ม.ค. 61)	
55	เมื่อสถาบันการเงินให้สินเชื่อเพื่อผู้สูงอายุโดยมีที่อยู่อาศัยเป็นหลักประกันไปแล้ว สถาบันการเงินต้องจัดชั้นและกันเงินสำรองสำหรับลูกหนี้ที่เกิดจากสินเชื่อดังกล่าวอย่างไร	ให้สถาบันการเงินจัดชั้นและกันเงินสำรองสำหรับลูกหนี้ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน โดยให้จัดชั้นลูกหนี้ดังกล่าวเป็นชั้นปกติตลอดอายุของสินเชื่อและกันเงินสำรองโดยใช้ยอดคงค้างของต้นเงินรวมดอกเบี้ยค้างรับเป็นฐานในการคำนวณมูลหนี้สำหรับการคำนวณการกันเงินสำรอง ด้วยอัตราดังต่อไปนี้ (1) ร้อยละ 1 ของมูลหนี้ สำหรับกรณีที่มูลหนี้ไม่เกินกว่ามูลค่าของหลักประกันที่สามารถนำมาหักออกจากมูลหนี้ก่อนการกันเงินสำรองได้ (2) ร้อยละ 100 ของมูลหนี้ สำหรับกรณีที่มูลหนี้เกินกว่ามูลค่าของหลักประกันที่สามารถนำมาหักออกจากมูลหนี้ก่อนการกันเงินสำรองได้ ทั้งนี้ สถาบันการเงินสามารถนำมูลค่าของหลักประกันมาหักออกจากมูลหนี้ก่อนการกันเงินสำรองได้ โดยให้นำมูลค่าหลักประกันที่ได้ประเมินราคาตามหลักเกณฑ์ที่

	ประเด็นหารือ	แนวคำตอบ
		กำหนดในแนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการประเมินราคาหลักประกันและอสังหาริมทรัพย์รอการขายที่ได้มาจากการรับชำระหนี้ การประกันการให้สินเชื่อ หรือที่ซื้อจากการขายทอดตลาดของสถาบันการเงิน มาคำนวณ และให้สถาบันการเงินพิจารณากำหนดนโยบายเกี่ยวกับความถี่ในการประเมินมูลค่าหลักประกันตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับนโยบายการบริหารความเสี่ยงของสถาบันการเงิน
56	ในการกันเงินสำรองสำหรับลูกหนี้สินเชื่อเพื่อผู้สูงอายุโดยมีที่อยู่อาศัยเป็นหลักประกันนั้น เหตุใดจึงใช้ฐานในการคำนวณมูลหนี้สำหรับการกันเงินสำรองเป็นยอดคงค้างของต้นเงินที่รวมดอกเบี้ยค้างรับ	เนื่องจากสินเชื่อเพื่อผู้สูงอายุโดยมีที่อยู่อาศัยเป็นหลักประกันไม่ได้กำหนดให้ผู้กู้ต้องชำระเงินต้นและดอกเบี้ยจนกว่าจะสัญญาจะสิ้นสุด และสถาบันการเงินยังสามารถรับรู้รายได้ดอกเบี้ยดังกล่าวได้ ซึ่งจะถือเป็นส่วนหนึ่งของยอดเงินที่ต้องชำระคืน ดังนั้น ในการพิจารณาการกันเงินสำรองจึงต้องรวมยอดดังกล่าวด้วย
57	ในการพิจารณานำมูลค่าหลักประกันมาหักลดมูลหนี้ก่อนการกันเงินสำรองสำหรับผู้สูงอายุโดยมีที่อยู่อาศัยเป็นหลักประกันนั้น สถาบันการเงินสามารถนำมูลค่าที่ประมาณการว่าหลักประกันจะมีมูลค่าสูงขึ้นในอนาคตมาหักออกจากมูลหนี้ก่อนการกันเงินสำรองได้หรือไม่	สถาบันการเงินสามารถนำแนวโน้มของมูลค่าหลักประกันไปประกอบในการพิจารณาให้สินเชื่อได้ แต่ในการพิจารณานำมูลค่าหลักประกันมาใช้ในการคำนวณเงินกันสำรองนั้น ต้องอ้างอิงมูลค่าที่ประเมินตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในแนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการประเมินราคาหลักประกันและอสังหาริมทรัพย์รอการขายที่ได้มาจากการรับชำระหนี้ การประกันการให้สินเชื่อ หรือที่ซื้อจากการขายทอดตลาดของสถาบันการเงิน